

25 LET ŠPORTA
V ŠTORAH

Stane Sotler, ljudski poslanec in predsednik SSD Kovinar:

Ob desetletnici osvoboditve

Letošnje leto bo v izgradnji naše domovine močno pomembno, ker bomo ugotavljali uspehe našega dela za daljše obdobje, ko se bomo spominjali naporov, samopremagovanja, trdega dela in tudi žrtev, ki smo jih morali vložiti za ceno teh uspehov. Živo se bomo spominjali tudi dogodky pred 10 leti, ko smo končno le dočakali po 4-letnem krvavem boju težko priborjeno svobodo. Ko nam misli hitijo v to

težko, vendar svetlo preteklost, se vedno spominjamo tistih, ki so darovali svoja življenja za našo svobodo. In prav je, da se jih spominjamo, prav zaradi tega, ker s tem dobivamo vedno novih moči in novega poleta za svoje delo.

Uspehi, ki smo jih dosegli v tej dobi, so tako veliki in pomembni, da lahko s ponosom gledamo tudi v bodočnost. Velikanski gospodarski napredek tako v industriji kot v vseh ostalih panogah nam je pomagal, da smo se izkopal iz zaostalosti, kakršno smo podedovali po končani vojni. Nešteti objekti, izgrajeni širom po državi, so dokaz našega truda, naše sposobnosti in naše volje. Z uvajanjem sodobne tehnike si iz dneva v dan izboljšujemo delovne pogoje, dvigamo storilnost dela in s tem izboljšujemo našo življenjsko raven. Veliko je bilo težav, s katerimi smo se morali spoprijeti. Vse smo uspešno premagovali, tudi tiste nepredvidene s strani Informbiroja kot od nekaterih zapadnih reakcionarnih krogov. Naša pot je bila vedno usmerjena po poti napredka. Naša domovina ima danes trdno ekonomsko osnovo in tako preizkušena načela za reševanje kakršnih koli problemov, ki bi se pojavila v našem življenju.

V polni meri razvijamo in utrjujemo v družbenem življenju socialistično demokracijo, uvajamo v vsakdanje življenje načela svobodnega družbenega življenja, ki so in morajo biti temelj socialistične

družbe. Vrsta družbenih organov, organov ljudske oblasti, delavskega in družbenega samoupravljanja so življenjski dokaz sodelovanja državljanov v odločanju in vodenju naše družbe. Demokratična ureditev ima pri nas za osnovni cilj in namen, da v vseh teh organih, v ustanovah in podjetjih sodelujejo ljudje, ki jim je prvo in bistveno — socialistična izgradnja naše države. T a demokracija pa zahteva ustaljen red in izloča oz. onemogoča kakršno koli dejavnost vsem tistim, ki bi hoteli zavirati naš družbeni razvoj. Ustanavljanje novih oblastnih organov — komun, so nov dokaz približevanja oblasti delovnim ljudem in bodo služile nadaljnji demokratizaciji in krepitvi našega družbenega življenja.

Prav pomembni so bili tudi naši uspehi v zunanji politiki v tem obdobju. Naša država si je pridobila v celem svetu takšne simpatije, spoštovanje in ugled, ki ga doslej ni imela še nobena država. Do teh velikih uspehov v mednarodni areni nas je popeljalo naše državno vodstvo s tov. Titom na čelu, ki je imelo v enotnosti in trdnem bratstvu jugoslovanskih narodov močnega zaveznika. Vsi naši ljudje imajo vedno trdno zaupanje v svoje vodstvo.

Ta spominska knjiga, ki je posvečena tej obletnici, ima namen, pokazati življenje, delo in uspehe SSD Kovinar v Štorah. Kot na ostalih področjih naše dejavnosti lahko trdimo, da so bili tudi v športnem življenju bogati uspehi. Pred seboj pa moramo imeti uperjen pogled in določen cilj tudi v športni dejavnosti. Vsa športna aktivnost mora težiti k vzgoji mladih pokolenj v tistem duhu, ki bo v ponos in korist naše socialistične domovine. Te naloge so velike, važne in končno tudi odgovorne, ker celotna družba zahteva od športnih delavcev tudi v Štorah, da vzgojijo in vzgajajo takšne mlade ljudi, ki bodo duhovno in telesno sposobni in vredni živeti v tem velikem času in končno tudi sposobni reševati vse naloge, ki jih narekuje naša družbena stvarnost. Ta osnovni cilj moramo imeti vedno pred očmi, kadar govorimo o našem športnem življenju in kadar rešujemo športne probleme. V Štorah je bilo v športnem delu po osvoboditvi marsikaj napravljenega, velikokrat smo delali napake, dosegli pa smo tudi uspehe. Ta knjiga naj bo ogledalo našega dela, ko ob tako pomembni obletnici polagamo svoj obračun. Naj nam služi tudi v vzpodbudo za nove napore v tej smeri, k temeljitejšemu delu na tem področju, k večji skrbi za zdravo rast in izživljanje naše mladine. V njej so prikazani začetki športnega življenja predvojne generacije v tem kraju in njihov pozitivni delež k veliki športni tradiciji industrijskega kraja. Pomemben je bil delež naprednih predvojnih športnikov tudi pri osvobodilnem gibanju v zadnji svetovni vojni. Vsebinsko je knjiga povezana s temi velikimi dogodki.

Ko proslavljamo s posebno izbranim športnim programom naš veliki praznik, 10 let svobodnega življenja v novi Jugoslaviji, naj tudi pričujoča knjiga prikaže javnosti, da je bilo v nas veliko dobre volje in trdnega namena, da ustvarimo v našem industrijskem delavskem centru plodno in bogato športno življenje.

Karel Jug:

25 let športa v Štorah

Pisati zgodovino štorovskega športa je nekoliko težavna naloga. Na razpolago ni pisanih virov, ker je bil ves športni arhiv uničen. Zato se moram opirati le na »ustna« izročila in bogate lastne spomine na tista mladostna leta, ki sem jih preživel v tem kraju.

Uvodoma le nekoliko splošnih ugotovitev, ki so bistvenega pomena za razvoj vsake športne aktivnosti. Majhno predvojno Štore je bilo stisnjeno ob samo cesto in ob tovarniških objektih. Železarna je dala spromni zaslužek le nekaj nad 300 delavcem, šamotna pa okrog 80-tim. V tem kraju so se križala zanimiva nasprotja. Večji del de-

lavstva je bil socialdemokratsko usmerjen. štorovska buržuazija je pripadala odkritemu nemčurstvu, okoliški kmetje in družine takratnih državnih nameščencev in lep odstotek delavstva pa so predstavljali močan slovenski živelj v tem kraju. Direktor Železarne Hruška se je s svojimi agenti — uradniki, tehniki in inženirji — na vse pretege prizadeval, na ohrani Štoram nemški značaj. V ta namen je tovarna postavila šolo, ki je bila pred letom 1918 prava ponemčevalnica. V tej šoli so otroke že od tretjega leta preko otroškega vrta vzgajali v nemškem duhu in jih do 7. leta starosti že močno zastrepili. Schulverein ni štedil truda, da bi zaščitil »ogroženo ozemlje«. V tovarni in na štorovskih cestah ter lokalih je bil še dolga leta stare Jugoslavije uradni jezik nemški. Vodstvo železarne s Hruško na čelu je odločno odklanjalo slovenski jezik in so delavci bili prisiljeni občevati z njimi v nemškem jeziku. Skratka — Štore so bile močno nemčursko gnezdo, kjer se je marsikdo s pojavom hitlerizma z vso strastjo in zaslepljenostjo oklenil nove fašistične ideologije.

Takšna nasprotja v tem kraju so dajala progresivnim ljudem močne motive za preobrazbo delovnih ljudi, od katerih je bil brez dvoma najmočnejši politični — odpreti delovnim ljudem pot do na-

predka, do pravilnega svetovnega nazora, vzbuditi v njih ljubezen do slovenskega jezika in z njim ljubezen do vseh lepot in dobrin naše kulture. Nič čudnega, če so progresivni delavci že leta 1919 organizirali pevsko društvo Svoboda, ki je z leti razširilo svoj krog dela še na dramatiko in glasbo. In prav isti motivi in potrebe so narekovale, da je treba štorovsko mladino odtrgati od nemškutarstva in jo preko telesne vzgoje in športa vzgajati v istem cilju kot pri delavskem društvu Svoboda.

Od sproščenega igranja do organiziranega športnega dela

Kar polnih 10 let, od l. 1920—1930, to je celo desetletje, se je v Štorah manifestirala športna aktivnost neorganizirano. To obdobje je najboljše imenovati »dobo sproščenega igranja«, kjer smo brez telesno-vzgojnih in športnih organizacij preživeli v skupinskih igrah veliko svojega prostega časa. Na prostranem travniku pri »Jurčevi« hiši, kjer danes stoje provizoriji Betona, je bilo vselej najbolj živahno. Tu je bilo nogometno igrišče brez postavljenih vratnic. Na tem igrišču je bilo vzgojenih cela kopica štorovskih nogometašev. Kdo bi nas le učil! Vzgjajali in učili smo se sami, naš smoter pa je bilo sproščeno igranje. Prave nogometaše smo občudovali na celjskih igriščih...

Drugi priljubljeni prostor za štorovsko mladino je bila lena Voglajna. V poletnem času so na Voglajni obstojale kar 3 plavalne šole. To so bile »šole« brez trenerjev in inštruktorjev, kajti mladina se je v teh letih morala vzgajati v športu sama. Neplavalci smo se najprej zbirali pri Stelverku«, kjer smo se v nizki strugi privajali na vodo bodisi z igrami v vodi, skoki in učenjem plavalnih gibov. Z obvladanjem vsaj enega stila plavanja si je vsakdo pridobil pravico do kopanja na Škarpi pri bivšem Loškem mostu, kjer je bila globina vode že kar izdatna, da marsikje nisi dosegel dna, najzurnejši pa kasneje na odličnem naravnem plavališču na Opoki pri jezu, kjer je bila globina struge od 2—4 metre. Tod smo se urili v tekmovalnem plavanju, zlasti v skokih v vodo. Opoški most je s svojimi »johami« in rampami služil za odlične skalalne naprave.

Voglajna pa je nudila mladim ljudem tudi v zimskem času dovolj razvedrila. Ob ostrih predvojnih zimah je često zmrznila na kilometre daleč tja proti Šentjurju. Že po letu 1920 je bilo v Štorah izredno razvito drsanje. V skrivnosti »umetnega« drsanja nas je navajal veliki ljubitelj mladine železniški uradnik tov. Repič. Mladi fantje pa so se bolj navduševali od raznih trojk, osmic, krogov in lokov na ledu za hitrostno drsanje in za svojevrsten hokej na ledu. Odrasli ljudje so ob popoldnevih gojili na zamrznjenih močvirjih na Opoki balinanje na ledu. Ta družbena igra je bila domena več ali manj takozvane štorovske »Herrschafti«. Drsalk je bilo v Štorah pred vojno v izobilju. Nabirali smo jih v starem železju in jih pritrdili na čevlje kar z vrvmi in jermeni.

Hriboviti tereni okrog Štor so bili vabljivi v zimskem času, ko jih je pokrivala debela snežna odeja. Pobočje od Lipe proti tovarni je bilo v zimskem času preplavljeno s sankaci. V tistih letih je bilo sankanje najbolj priljubljen zimski šport. Kdo bi le stokal ob slabi obutvi in obleki! Smučanje se je pojavilo nekoliko kasneje. Morda

tam v letu 1926 smo opazili prve moderne smuči pri »nemškem« inženirju, sami pa smo se zadovoljili z dogami od razbitih sodov. Tako primitivna kot smuči so bila tudi stremena. Več ali manj je prevladoval le prsni jermen ali pa najenostavnejše paralelne vezi z jermenom na navadno zaponko. Kdo bi se le navduševal za diagonala stremena, ko pa je v tistih letih smuška tehnika že nekako zahtevala paralelne vezi. Izredno v modi so bili smučarski teki, turno smučanje z daljšimi izleti, skoki, od vseh likov pa brez dvoma elegantni telemark! V tem času nismo poznali smuških čevljev niti dobrih gozjeric, pravtako tudi ne ostale smuške opreme.

Močno nas je vzpodbujala k aktivnosti izven šole tudi telovadba v šoli. Čeprav brez telovadnice in sodobnega igrišča je tedanje učiteljstvo vendarle znalo vzbuditi v mladih ljudeh veliko zanimanja za telovadbo. Dvakrat tedensko smo telovadili bodisi na šolskem dvorišču, kjer so iznajdljivi učitelji sami napravili primitivno orodje, bodisi v naravi, kjer smo se bogato razgibali z igrami na zelenih tratah ali pa v prostranih hostah. Tod smo se urili v plezanju, tekih, skokih in metih. Tudi v zimskem času nismo počivali v razredih. Na programu so bili izdatni pohodi po snegu, igre, kepanje, sankanje itd.

SK Štore v letu 1950

V l. 1928 so že starejši fantje čutili potrebo po organiziranem športnem klubu, kjer bi se prvenstveno udeleževali z nogometom. Kje dobiti potrebna sredstva za igrišče, opremo, registracijo pri oblasteh in nogometni zvezi Slovenije? Na pomoč ni bilo računati... Zelja po

organiziranem športnem kolektivu pa je bila tolikšna, da je ni bilo več moči udušiti. Rodil se je divji klub SK Store, ki ni bil prijavljen niti oblastem niti višjemu nogometnemu organu.

Od »divjih« klubov do organiziranega društva

Obdobje od 1930—1941 je šteti v dobo organiziranega telovadnega in športnega življenja. Čeprav je »divji« klub SK Store bil ustanovljen že 1928. leta, je smatrati letnico 1930 za rojstno leto organiziranega športnega dela v Štorah. Od leta 1928—1930 so igralci SK Store vložili nešteto prostovoljnega dela na skoraj nemogočem igrišču daleč iz Štor na prostoru nekdanjega rudnika, tam po podnožjem Srebotnika in Bobjanskega grabna. Ves trud tudi ostalih nogometašev, ki so na tem prostoru zapravili precej svojih energij, ni rodil uspeha in v Štorah pred vojno nismo dobili igrišča pravih dimenzij, na katerem bi lahko igrali prvenstvene tekme.

V letu 1930 je bilo večje število javnih nogometnih tekem, ki so privabliale lepo število gledalcev na oddaljeno igrišče. Vodstvo kluba je bilo v rokah gostilničarja Maksa Francla, v odboru pa so bili vidnejši delavci Dobršek, Edi Lokošek in Radič. SK Store je združeval le starejše igralce, mladina in pionirji pa so bili prepuščeni sami sebi. Zato je letnica 1930 za Štore izredno pomembna, ker se je v tem letu ustanovilo telovadno društvo, v katerem je bilo važno področje dela tudi športna aktivnost. Telovadno društvo je združevalo od najmlajših pa tja do zrelih ljudi vseh slojev iz Štor, Kompol, Teharjev in obrobnih vasi. Že kar v prvem letu ustanovitve je bilo vključenih preko 100 aktivnih telovadcev, po štirih letih solidnega dela pa se je število članstva že podvojilo.

Pomembno vlogo v štorovskem športnem življenju je odigral tudi kolektiv divjega kluba SK Vineta, ki je bil ustanovljen tudi v 1930. letu. SK Vineta je združevala mlade fantiče — dijake in vajence, ki so že leta prebili okrog žog in žogic različnih dimenzij tam na Jurčevem travniku, kjer so si pridobili že precej nogometnega znanja. Želja po tekmovanju, merjenju svojega znanja s sosednjimi kolektivi, po športnem življenju itd. je združila okrog 16 mladih fantov, ki so skupaj trgali hlače po šolskih klopeh v Štorah in Celju. Kdo je bil ustanovitelj tega kluba in kateri najvidnejši funkcionarji? Prav si, ki so nastopali v tem klubu! Misel na ustanovitev tega kluba je prišla vsem v glavo ob peš hoji po končanem pouku na celjski gimnaziji domov. Zveze z vlaki so bile neugodne in smo dnevno v velikih gručah opravili 5 km hoje. Enourna pot je dala dovolj časa za različna razpravljanja in načrte. Nekoliko čudno ime se je porodilo iz tedaj mnogo čitane knjige »Vinetou«, ki smo jo 12—14-letni fantiči prebirali.

Ze naslednje leto 1931 so delavci in kmečki fantje iz Pečovja in Laške vasi organizirali nov nogometni klub — SK Triglav. V tem klubu so imeli glavno besedo bratje Sivka. Tri leta kasneje — 1934 — pa je bil ustanovljen še četrti nogometni klub SK Soča, ki je združeval pionirje in mladince iz Štor. Tu so bili zbrani organizatorji in igralci Albin Črešnik, Boris Gradnik, Valter Gajšek, bratje Renčl, Mitja Staut, Ciril Lubej, Albin Koželj, Edi Ozimek itd.

Tako je predvoino Štore imelo kar štiri nogometne klube s preko 70 nogometaši od pionirjev pa tja do članov zrelih let. Življenje v vseh teh klubih je bilo izredno razgibano. Glavna panoga je bil seveda nogomet, le mladi klub SK Vineta je imela širšo športno dejavnost. Poleg nogometa je v SK Vineti bila močna sekcija za namizni tenis in smučanje. Kolesarstvo sicer ni bilo organizirano v tekmovalnem smislu, bilo pa je močno razvito turno kolesarjenje s skupinskimi izleti, ki se jih je udeleževalo na desetine športnikov.

Mlado moštvo SK Vinete iz Štor (leta 1932)

Ne moremo mimo čisto športne aktivnosti telovadnega društva, ki je poleg telovadne metode brez organiziranja posebnih sekcij v svojem programu vadbениh ur gojilo atletiko, smučanje, plavanje in odbojko.

Cepitev štorovskih nogometašev kar na štiri klube pa se je z leti pokazala za nesmotrno. Res je, da je ta organizacijska oblika združevala večje število športnikov, na tekmovanjih pa ni bilo računati na večje uspehe zaradi prevelikega cepljenja sil. Vsak klub je imel po nekoliko dobrih nogometašev, niti eden pa solidnega moštva. Zaradi tega se je vse bolj pojavljala težnja organizirati močno osrednje športno društvo, ki bi se tudi legaliziralo, prijavilo oblastem in Nogometni zvezi Slovenije. Akcija fuzije je bila najmočnejša v vrstah SK. Štore. V letu 1934 je pristopil celoten klub SK Vineta v SK Štore, SK Triglav in Soča pa sta ostala še nadalje izven centralnega društva. Tako se je ustanovilo dokončno močno športno društvo SK Štore, ki

se je registriralo in s tem dobilo pravico sodelovanja na prvenstvenem tekmovanju Celjske nogometne podzveze. V vodstvu novega društva najdemo povsem druge ljudi — predsednik tov. Ivan Skelac (frizerski mojster v Storah), njegov prvi namestnik delavec tov. Karel Vovk, tajnik in kapetan moštva pa dijak tov. Karel Jug. Sekretariat društva je ostal vse do l. 1941 isti, le po odhodu tov. Karla Juga je koncem l. 1938 prevezl posle tajnika tov. Albin Crešnik.

Tako je v l. 1934 po večletni dobi priprav, od neorganiziranega in sproščenega igranja ter tekanja za žogo po vseh mogočih travnikih do že solidnega športnega življenja v divjih klubih, nastalo čvrsto legalno športno društvo Štore.

SK Štore leta 1952. Zadnji na desni (v civilu) je Lokošek Edi, ustreljen kot talec od Gestapa v Celju.

Kakšni so bili uspehi štorovskih športnikov?

Ne morem naštevati nekih blestečih uspehov! Že samo dejstvo, da je v malih predvojnih Storah bilo krog 300 aktivnih športnikov in telovadcev (toliko, kolikor je štela železarna delavcev!) je brez dvoma šteti za največji uspeh, ki ga ob boljših pogojih in razumevanju v 10-letnem povojnem obdobju še do danes niso dosegli. Torej v obdobju 1930—1941 je skoraj vsak mladi človek iz Štor, Teharjev, Kompol, Pečovnika in ostalih obrobni vasi čutil potrebo po telesni vzgoji in športu. Starejši ljudje se bodo brez dvoma spominjali vzorno pripravljenih tevoladnih nastopov, akademij, nogometnih, smučarskih

in plavalnih tekem, na katerih je nastopalo na stotine telovadcev in športnikov. To so bile prireditve, ki so v propagandnem pogledu odigrale pravilno vlogo in vedno znova privabljale novince v krog organiziranih telovadcev in športnikov.

Največji uspeh so dosegli naši plavalci. Imena Janez Čepin, Jurij Čehovim in Jože Barle so predstavljala vrh štorovskih plavalcev. Na okrožnih plavalnih tekmah telovadne organizacije, ki je obsegala področje sedanjih okrajev Šoštanj, Celje, Krško in Trbovlje, se je telovadno društvo Store uvrstilo dve leti na častno 2. mesto! V prsnem stilu in crawlu pa so naslovi okrožnih prvakov romali v Štore.

Tudi v smučanju, ki sicer ni bilo tako množično razvito, so štorovski tekmovalci pobrali več vidnih uspehov. Omeniti je predvsem tradicionalna smučarska prvenstva Štor, ki jih je organizirala SK Vineta vsako leto. Celoten nogometni aktiv je v zimskem času bil na smučeh. Med seboj so se pomerili v tekih, skokih in alpski kombinaciji. Tekme so se vršile vselej na drugih terenih, skakalnice pa smo napravili kar iz snega. Za dolžine tedanjih skokov, ki niso presegli 20 metrov, nismo potrebovali standardne skakalnice. Od vseh smučarjev je bil najuspešnejši Rudi Črešnik, ki je bil večkratni okrožni prvak v tekih na 12 in 18 km, v alpski kombinaciji pa sta se z Jugom na okrožnih tekmah vedno prerinila med prvo desetorico. Če pomislimo, da je bilo na smučarskih tekmah telovadne organizacije pred vojno kar po 100 tekmovalcev pri mladincih, nič manjše število pa tudi pri članih, je uvrstitev med prvo desetorico predstavljala za telovadno društvo v Štorah kar lep uspeh.

Na naslednje mesto bi postavil nogometaše. V obdobju »divjih« klubov smo iskali sebi primerne nasprotnike, ki jih je bilo na pretek v Celju in bližnji okolici. Ne morem pisati o dobljenih točkah, mestih na tabelah itd., ker vsi divji klubi niso imeli pravice sodelovati z organiziranimi klubi, včlanjenimi v nogometni podzvezi v Celju. Bilo je pač tako kot v današnjih dneh — zmage, porazi in neodločeni rezultati. Zoga je bila tudi v tistih letih okrogla... Brez dvoma je bilo večje število zmag kot porazov, ker sicer ne bi bilo pri takratnih štorovskih nogometiših toliko elana in želje po sodelovanju v podzveznem tekmovanju. Nastopali smo v Celju, Petrovčah, Zalcu, Gotovljah, Šoštanju, Konjicah, Poljčanah, Laškem, Hrastniku, Trbovljah, Radečah in Krškem. Spominjam se le, da smo bili boljši od nogometišev v Petrovčah, Zalcu, Gotovljah, Konjicah, Poljčanah in Šoštanju, kjer je bilo več zmag za Štorjane, pa tudi z ostalimi je bila »sreča« spremenljiva... V tistih časih so bili v čislih »športni dnevi« z organizacijo nogometnih turnirjev, na katerem so navadno sodelovali 4 klubi. Tu in tam smo bili zmagovalci takih nogometnih brzoturnirjev in smo se vračali domov s priborjenimi pokali.

Za registracijo nogometnega društva SK Štore v Celjsko nogometno podzvezo je bilo treba odigrati dve javni prijateljski tekmi pred posebno komisijo. Ta odlok je bil v veljavi sicer za vse klube, ki so se želeli registrirati. Bilo je zgodaj spomladi v l. 1955, ko smo se kar brez vadbe v prvi »preizkusni« tekmi pomerili na težko razmočenem igrišču na Skalni kleti s kompletnim moštvom Atletike, tedaj najmočnejšim nemškimi nogometnim moštvom Celja. Nič čudnega, če smo pogoreli pri »krstu« kar z 11 : 2! Za vsakega našega igralca kar po en gol... To je

bil hladen tuš za celotno moštvo in spominjam se žalostnih obrazov vseh igralcev, ko smo se pomikali nazaj proti Štoram. Naslednjo nedeljo nas je čakala nova preizkušnja, naš nasprotnik pa je bila Jugoslavija iz Celja. Na igrišču pri »Pertinaču«, ki je bilo na prostoru ob Savinjski železnici in Kersnikovi ulici, tam, kjer so danes stanovanjski bloki, smo se pogumno sproprijeli z moštvom, ki je uspešno tekmovalo v I. skupini CNP. Trdno smo bili odločeni, da bomo »oprali« svojo čast. Kljub vodstvu Jugoslavije s 3:1 smo le uspeli s solidno igro izenačiti in se z rezultatom 3:3 uspešno posloviti od »uradne« preizkušnje. V tekmovanju CNP smo sodelovali s svojim moštvom v II. skupini, kjer smo nastopali s spremenljivo srečo. Prvaki nismo bili, repa tabele pa se tudi nismo držali. Igrali smo za tedanje pojme kar zadovoljiv no-

B-moštvo SK Štore in SK Poljčane v letu 1955 na igrišču pri Pečovju

gomet. Vse prvenstvene tekme smo morali odigrati na tujih igriščih v Celju, ker domačega nismo nikakor mogli usposobiti za registracijo. Brez dvoma je to velik udarec za štorovske nogometaše, saj je še danes v praksi, da so točke ob količkej izenačenih nasprotnikih laže dosegljive na domačih tleh. Tako smo se doma lahko omejili le na prijateljska srečanja. Na težavnem igrišču pri rudniku je samo kvalitetnim enajstoricam uspelo premagati domačine. Številnim gledalcem smo vsaj doma pripravljali vesele trenutke...

V namiznem tenisu smo se več ali manj omejili le na interna prvenstva, ki so bila tradicionalna in so se vršila vsako leto. Večkrat smo se sproprijeli tudi s sosednimi Sentjurtčani.

Za atletiko je bilo veliko zanimanje. Tekališča ni bilo in smo pomerjali svoje sposobnosti le po trdih cestah. Tekmovali smo le na dosežena mesta. Na razpolago ni bilo štoperic... Tu in tam smo merili čase le na navadno uro na sekundni kazalec. V metih in skokih smo trenirali v okviru telovadnega društva. Kdo bi našteval štorovske atletske rekorde, ki niso bili nikjer registrirani. Od sprinterjev je bil naj-sposobnejši Mirko Pavšič s časom na 100 m okrog 12 sekund, od mlajših pa Jurij Čehovin. Ostali rekordi so bili v sledečih mejah — daljina 5.70, višina 150 cm, kroglja 10.70 m, disk 27 m. V glavnem pa se je atletska aktivnost odražala le v vadbi sami, manj v tekmovalnem smislu. Štafetni tek 4×100 m je bil stalno na programu ob tradicionalnih športnih dneh SK Štore, ki se je vršil skozi Štore po cesti od Hajnška pa tja do »Kurje vasi«.

SK Štore v Gotovljah leta 1936

Izredno je bila priljubljena tudi odbojka, ki so jo igrali v okviru telovadnega društva. Na okrožnih tekmah se je članska vrsta uvrstila vedno nekako v zlato sredino. V samih Štorah pa je bilo več prijateljskih tekem med telovadnim društvom in SK Štore ter sosednimi društvi. Kvaliteta je bila kar zadovoljiva.

Ali naj naštevam še uspehe ostalih športnikov? Kot športna veja je bilo močno razvito še strelstvo in je strelska družina Štore dosegala lepe uspehe na tekmovanjih doma in izven Štor. V Štorah je bilo tudi več kegljišč, ki so bila polna kegljačev. Kegljšča so bila neposredno povezana z gostilnami in so brez dvoma služila le za večjo vabo gostov. O športnem kegljanju v predvojnih Štorah ne moremo govoriti, ker so se podirali keglji le za denar in pijačo ali pa je šlo zgolj za razvedrilo gostov.

Skromna je bilanca predvojnih uspehov štorovskih športnikov, ponovno pa ugotavljam veliko množičnost v tistih časih, ki je navsezadnje tako zaželjena v današnjem našem športnem pokretu in ki naj bi služila za temelj in prirodno rast našega kvalitetnega športa.

O čistem amaterizmu v predvojnem društvu

Ce že obujam spomine na predvojno športno življenje v Štorah, je treba še posebej naglasiti vrsto težav, s katerimi smo se borili, ker pri merodajnih činiteljih nismo našli nobene podpore in pomoči. Danes je v našem športu marsikaj nezdravega, mnogi smatrajo, da s svojo športno aktivnostjo delajo družbi posebne usluge in da jih je družba za to dolžna plačevati. Predvsem je v vsakem športniku pred vojno bila globoko vsidrana zavest o potrebi športnega udejstvovanja za lastno zdravje in razvedrilu, za koristi športne vadbe samemu sebi in s tem neposredno za dobro družbo. Ali naj pripovedujem resnično zgodbo, kako smo si kupovali nogometno opremo, kako smo potovali na tekmovanja, kako smo pripravljali igrišče?

Bil sem med ustanovitelji SK Vinete. Svoje prve drese smo si kupili igralci s pritrgovanjem denarja, ki so ga nam dajali starši za kosilo v dneh, ko smo imeli še popoldanski pouk. Na isti način smo zbirali sredstva za nakup žog. Klubske značke na majice smo si šivali sami. Kdo bi le mislil na nogometne čevlje! Na nogometne tekme smo se vozili s kolesi ali pa hodili peš... Poglejmo še SK Sočo, kako so tam prišli do prvih enotnih majic. Dolge mesece so marljivo zbirali članarino, nato kupili rdeče platno, drese pa jim je brezplačno šivala gospa Črešnikova. Navada je bila v tistih časih, da smo si povsod iskali zaslužka. Našli smo ga v hmelju za časa obiranja, v samih Štorah z zbiranjem starega železa, že močnejši pa tudi s samim delom v tovarni v času počitnic. V društvu smo se borili za vsak dinar. Vneto smo pobirali članarino, prispevke na tekmah, prirejali smo vrsto drugih »donosnih« prireditvev in kar bi želel še posebej naglasiti — za svojo športno aktivnost smo sami ogromno žrtvovali. Kot v telovadnem društvu, kjer smo prišli do prve telovadnice s preureditvijo hleva pri Franclu in telovadišča s planiranjem njiv pred tem hlevom, kjer smo mesece in mesece krampali in lopatali, tako je bilo tudi pri divjih športnih klubih in bodočem SK Store pri urejanju igrišča nad bivšim rudnikom. Vsi smo se pehali s težko ilovico in več let poskušali doseči igrišče minimalnih mer, da bi lahko na domačem terenu igrali prvenstvene tekme. Kljub požrtvovalnosti in idealizmu pa se nam ta želja ni izpolnila. Celotno naše delo je prevečala globoka klubska zavest, ljubezen do društva in pravičen odnos do vse društvene imovine. Iskreno napisano — čisti amaterizem v svojem najglobljem smislu, ki je današnjim športnikom tako odmaknjen...

Šport je v predvojnih Štorah poleg drugih vrednot opravil tudi svoje vzgojne naloge. Če je v l. 1950 bil na nogometnem igrišču med igralci v navadi nemški občevalni jezik, po zmagoslavskih tekmah prepevanje nemških pesmi, se je z leti ob trdnem vodstvu naprednih športnih delavcev položaj povsem spremenil. Preobrazili smo večino športnikov v zavedne Slovence, ki so se otrsli hlapčevske nemške mi-

selnosti in jih veliki dogodki l. 1941 niso našli nepripravljene. Res je sicer, da jih je nekoliko stopilo tudi v službo okupatorja, kar pa z ozirom na pravi konglomerat članstva po političnem prepričanju in pa trdni nemški vzgoji v tem kraju ni bilo nič čudnega. Prekratko je bilo obdobje društvenega dela, da bi lahko dosegli 100% uspeh tudi pri tem težavnem delu. Doba okupacije je prekinila športno aktivnost, vsi napredni športniki pa so prispevali po svojih močeh svoj delež v narodnoosvobodilnem gibanju.

SK Štore po osvojitvi 1. mesta na pokalnem turnirju v Gotovljah (l. 1936). Križec označuje dolgoletnega predsednika SK Štore tov. Ivana Skelaca.

Prva poveljna leta po osvoboditvi

Narodnoosvobodilna borba je precej zdecimirala štorovske športnike. Vrsta predanih športnikov je našla svoja službena mesta izven Štor. Pričeti je bilo treba znova. V začetku l. 1946 se je zbrala skupinica navdušenih športnikov, večinoma nogometašev, ki so pripravili teren za ustanovitev TD Štore. Med ustanovitelji društva je bil najbolj delaven tov. Slavko Kočar. V tem času je bila enotna fizikalna organizacija z vsemi vejami telesne vzgoje in športa, tako tudi v Štorah. Nogometna sekcija je ponovno lepo zaživela in nadaljevala predvojno tradicijo. Delo v društvu je bilo težavno. Ni bilo rekvizitov niti finančnih sredstev. Nogometaši so sodelovali v celjskem okrožnem prvenstvu in so za potovanja na tekme večkrat morali seči v lastni žep igralci sami. Zopet so nogometaši hodili trenirati na staro predvojno igrišče pri rudniku na Pečovju. Redna vadba in ljubezen do nogometne igre je pripomogla že v tem letu štorovskim nogometašem do lepih uspehov. V l. 1946 je enajstotnica iz Štor zaključila okrožno nogometno prvenstvo na 5. mestu v lestvici. Najlepšo zmago so Štor-

jani izvojevali proti sosednemu rivalu Svobodi iz Teharjev z 2:1 na vročih teharskih tleh. Uspešna strelca sta bila Mauer in Čehovin.

V letu 1947 je društvo korakalo novim uspehom naproti. K uspehu na zelenih igriščih je mnogo pripomogla tudi fuzija dveh sosednih društev. Športno društvo Svoboda iz Teharij, ki je imelo v svojih vrstah

Ekipo »Svobode« Teharje 1946. leta

več odličnih športnikov, se je združilo z društvom v Štorah v enotno društvo. Nogometaši TD Štor so povabili v svoje moštvo nekoliko igralcev Svobode iz Teharij za prijateljsko srečanje v Ravnah. Efektna

Leta 1950 — Nogometaši Kovinarja v Velenju

zmaga 5 : 2 v Ravnah je zbližala športnike Štor in Teharij ter odstranila vsa lokalna nasprotja. Dobro športno tovarištvo je rodilo bogate sadove. V tekmovanju celjskega okrožja so štorovski nogometaši odslej naprej pobirali lovrike.

Prvo zmagoslavje je bilo doseženo v l. 1948 z osvojitvijo naslova okrožnega prvaka v težki konkurenci devetih moštev. Oglejmo si rezultate teh prvenstvenih srečanj:

	doma	na tujih tleh
TD Štore — Šmartno ob Paki	4 : 0	2 : 0
TD Štore — Konjice	5 : 1	2 : 8
TD Štore — Borut (Gotovlje)	8 : 0	5 : 1
TD Štore — Gozdar (Ljubno)	4 : 0	3 : 2
TD Štore — Edinstvo (Rog. Slatina)	3 : 0	2 : 3
TD Štore — Rudar (Velenje)	5 : 1	5 : 0
TD Štore — Usnjjar (Šoštanj)	10 : 1	5 : 2
TD Štore — Kladivar I	2 : 1	1 : 4

V šestnajstih srečanjih 6 zmag in le dva poraza. Rezultati nam kažejo, da je kvaliteta šla nevezdržno navzgor in da je bilo treba misliti zaradi močnega razmaha nogometa na osamosvojitve nogometne sekcije in ustanovitve samostojnega športnega društva.

Leto 1948 je štorovskim nogometašem prineslo še drugi važni uspeh. Po osvojitvi okrožnega prvenstva si je ekipa priborila pravico do kvalifikacijskih tekem, ki so vodile v kvalitetnejšo ligo. Za vstop v ljubljansko oblastno ligo so se borila moštva Bratstvo iz Hrastnika, Edinstvo iz Rogaške Slatine, Razlag iz Brežic in TD Štore. Tudi ta tekmovanje je bilo za štorovske nogometaše uspešno in so z osvojitvijo 2. mesta postali novi člani ljubljanske oblastne lige.

Istega leta se je izpolnila nogometašem še ena želja. Z razumevanjem uprave Zelezarne Štore je TD Štore dobilo zemljišče za izgradnjo igrišča v samih Štorah. Posestnik Gajšek je odstopil močvirni svet ob železnici. Pridne roke so takoj zagrabile za delo. Kamioni in vozniki so navažali leš in zasipavali zemljišče. Igrišče je dobivalo svoje obrise. Sredstva so bila skromna in na gradnjo garderob s potrebnimi napravami kot na kanalizacijo, prestavitve daljnovoda ter druga dela je bilo treba še počakati.

Ustanovitev SŠD Kovinar

Leta 1949 — 9. marca — je bila ustanovna skupščina novega športnega društva, ki si je izbralo ime »Sindikalno športno društvo Kovinar«. Mnogo je bilo polemike ob ustanovitvi tega društva, kajti TD Štore je bilo s tem močno oslabiljeno. Rekviziti s TD Štore so bili podeljeni in v Štorah sta bili že dve organizaciji — telovadna in športna. Oddvojitve športne aktivnosti od telovadnega društva je narekovala nova struktura fizikalne organizacije, ki se je iz enotne podelila v štiri sestavne dele: telovadno, športno, planinsko in strelsko. Žal v Štorah niso bili izbrani pravi ljudje v upravo telovadnega društva, ki je kmalu popolnoma prenehalo z delom. S tem je brez dvoma postala

tudi za športno društvo velika vrzel, ker navsezadnje drži naziranje, da vodi pot v športno aktivnost le preko osnovne telesne izobrazbe, ki bi jo naj dajala vsem mladim ljudem telovadna društva. Med ustanovitelje SSD Kovinar je šteti v prvi vrsti Ambroža, Žoharja, Kočarja in Galufa. Za delo so že kar po ustanovitvi novega društva krepko zagrabili in ščasoma so se poleg nogometne sekcije formirale še atletska, smučarska, košarkaška in kegljaška. Delo v društvu je bilo vse bolj in bolj živahno.

1951. leta — Kovinar v Šoštanju

Tekmovanje v ljubljanski oblastni ligi je zahtevalo dolgih potovanj in s tem ogromno finančnih sredstev. Z razumevanjem uprave Železarne Štore in sindikalne podružnice je nogometna enajstorica

usepšno prebrodila tudi te težave. V tej kvalitetnejši ligi so nogometaši v končnem plasmanu zasedli 5. mesto v zlati sredini lestvice, izidi posameznih srečanj pa so bili:

	doma	na tujih tleh
SSD Kovinar — Slavija (Domžale)	3 : 0	4 : 3
SSD Kovinar — SD Kamnik	3 : 3	1 : 0
SSD Kovinar — Ljubelj (Tržič)	2 : 2	0 : 3
SSD Kovinar — Ločan (Škofja Loka)	4 : 2	1 : 14
SSD Kovinar — Krka (Novo mesto)	3 : 0	2 : 1
SSD Kovinar — Bratstvo (Hrastnik)	1 : 1	2 : 5
SSD Kovinar — Razlag (Brežice)	3 : 0	3 : 0
SSD Kovinar — Prešeren (Lesce-Bled)	2 : 5	1 : 5
SSD Kovinar — Svoboda (Kočevje)	5 : 4	1 : 2

Mladinsko moštvo na gostovanju v Žalcu

Iz oblastne v II. slovensko ligo ...

V l. 1950 je bilo treba poseči še v borbo za zeleno mizo na skupščini NZS, da si je Kovinar ob ustanovitvi II. slovenske lige priboril pravico kvalifikacijskih tekem za vstop v to ligo. Delegat Kovinarja in obenem član UO NZS tov. Ambrož je dosegel zmago za zeleno mizo, nogometaši pa nekoliko pozneje na zelenem igrišču. Borila sta se v teh kvalifikacijah le dva nasprotnika — Kovinar in Svoboda — Kisovec. Nogometaši Kovinarja so se v polni meri zavedali važnosti srečanja, ki je odločalo o zopetnem vzponu in kvalitetnejši ligi. V Štorah je bilo veliko zanimanje za to srečanje, ki so ga Štorjani odločili v svojo korist z visokim rezultatom 9 : 1. Povratna tekma se je sicer končala s pičlo zmago 1 : 0 za Kisovec, vendar vstop v II. slovensko ligo je bil zaslužen priborjen. Nogometaše so čakali novi napori... Naša želja ob pričetku prvenstvenega tekmovanja v II. slovenski ligi je bila, ostati v družbi boljših nogometnih enajstoric in si sčasoma na podlagi izkušenj in z izpopolnitvijo znanja priboriti še vstop v kvalitetnejšo — I. slovensko ligo.

Pionirsko moštvo Kovinarja v Šoštanju (leta 1951)

Uspeh v II. slovenski ligi je bil za Kovinarja več kot presenetljiv. Osvojili smo si naslov spomladanskega prvaka v tej ligi, ob zaključku tekmovanja pa smo zasedli častno 2. mesto. Rezultati posameznih srečanj so bili:

	doma	na tujih tleh
SŠD Kovinar — Fužinar (Ravne)	5 : 1	3 : 1
SŠD Kovinar — Kovinar (Maribor)	1 : 0	2 : 4
SŠD Kovinar — Studenci (Maribor)	3 : 0	4 : 1
SŠD Kovinar — Bratstvo (Hrastnik)	1 : 1	1 : 4
SŠD Kovinar — Drava (Ptuj)	7 : 2	1 : 2
SŠD Kovinar — Rudar (Velenje)	4 : 5	2 : 2
SŠD Kovinar — Proletarec (Zagorje)	1 : 5	2 : 2

V l. 1950 smo odigrali tudi večje število prijateljskih tekem z močnejšimi nasprotniki. Med vidnejšimi uspehi naj omenim le zmago nad NK Krim z 2 : 1 in ŽNK Ljubljana s 4 : 2 na domačem igrišču, nad enajstoric Rade Končar v Zagrebu kar s 5 : 0 in tesen poraz proti NK Dinamo iz Niša s 3 : 5.

Reorganizacija nogometnega tekmovanja nas je prisilila, da smo še leta 1950 ponovno morali v borbo za točke. Vključeni smo bili v mariborsko podzvezno ligo, kjer smo se borili za naslov prvaka te lige. V tekmovanju 1950/51 pa smo zasedli 2. mesto in s tem smo morali še počakati na vstop v slovensko ligo dobro leto. Nogometaši so tudi v tem tekmovanju pobrali vrsto zmag.

Prvenstveno tekmovanje v l. 1951/52 smo zaključili z osvojitvijo 3. mesta, ki pa je zadostovalo, da smo ob ponovni reorganizaciji nogometnega tekmovanja avtomatično prišli v vzhodno skupino slovenske lige in v družbo najboljših slovenskih nogometnih enajstoric. S tem je bila naša dolgoletna želja izpolnjena.

Poleg prvenstvenih smo v tem obdobju odigrali tudi več prijateljskih tekem, od katerih naj kljub visokemu porazu pride v »zgodovino« nastop kompletne enajstovice BSK, člana I. zvezne ilge iz Beograda v naših Štorah, kjer smo srečanje izgubili kar s 16 : 1 in srečanje s SK Samoborom iz Hrvaške, kjer smo izgubili s 4 : 0.

Nastopi v slovenski ligi...

Vzpon nogometašev Kovinarja je bil izredno hiter. Še pred 4 leti so se borili v podzveznem celjskem tekmovanju, sedaj pa so jih že čakali nasprotniki velikega imena. Trda je bila borba v tej ligi. Naloga vodstva društva in vseh nogometašev pa je bila — ostati v družbi najboljših! V tej močni konkurenci ni bilo računati na ponovitev uspehov iz prejšnjih let. Težko se je novincu boriti proti starim slovenskim ligašem z dolgoletno uspešno nogometno tradicijo. Tekmovanje v l. 1952/53 nam je prineslo le 3 dragocene točke, ki so zadostovale za obstanek v tej ligi. Mladi nogometaši pa so se v tekmovanju z boljšimi nasprotniki marsikaj naučili in nabrali vrsto bogatih izkušenj. Le 8 izbranih enajstoric je nastopilo v tej ligi, rezultati naših srečanj pa so bili naslednji:

	doma	na tujih tleh
SŠD Kovinar — Drava (Ptuj)	0 : 7	5 : 5
SŠD Kovinar — Aluminij (Kidričevo)	1 : 5	1 : 7
SŠD Kovinar — Kovinar (Maribor)	2 : 4	2 : 1
SŠD Kovinar — Nafta (Lendava)	2 : 5	0 : 1
SŠD Kovinar — Železničar (Maribor)	1 : 4	0 : 2
SŠD Kovinar — Kladivar (Celje)	1 : 9	0 : 11
SŠD Kovinar — Mura (Murska Sobota)	4 : 6	5 : 8

V istem letu je bilo odigranih okrog 40 prijateljskih tekem, predvsem z društvi na podeželju. V Štorah je bilo tudi nekoliko tekem za metalurško prvenstvo FLRJ. SŠD Kovinar je proti Zaječarju igral neodločeno 1 : 1, proti odličnim nogometašem iz Smedereva pa podlegel z 0 : 2.

Drugo leto v slovenski ligi je bilo mnogo bolj živahno od prejšnjega. Število sodelujočih se je povečalo na 10. Z najboljšimi upi so nogometaši pričeli jesenski del tekmovanja z željo, da zlezejo ob zaključku vsaj za en klin ali dva višje v lestvici. Napeti mednarodni odnosi z Italijo zaradi Trsta so močno prizadejali tudi nogometaše Kovinarja. Kar 6 najboljših igralcev je bilo mobiliziranih in s tem so bile vrste nogometnega moštva povsem razbite. Kovinar je bil edini klub vzhodne slovenske lige, ki je dal v teh kritičnih dneh kar šest zdravih športnikov za obrambo naših upravičenih interesov na tržaškem ozemlju.

Liga moštvo Kovinarja leta 1955

Jesenski del tekmovanja se je končal zelo kritično za štorovske nogometaše. Marsikateri funkcionarji so zahtevali odstop moštva iz slovenske lige, drugi zopet predaje tekem brez borbe, zmagala pa je zdrava zavest nekaterih, da je treba tekmovati za vsako ceno in s tem držati stik z vrhom. Moštvo je bilo močno pomlajeno in večinoma so nastopali mladinci od 17. leta starosti dalje. S povratkom rutiniranih igralcev si je moštvo v spomladanskem delu znatno popravilo položaj na lestvici z osvojitvijo dragocenih točk. Srečanja so bila izredno težka, poštvovalnost in borbenost igralcev pa železna. Kljub osvojitvi 10 točk

so se nogometaši morali zadovoljiti s predzadnjim mestom v slovenski ligi, ki pa je zopet zadostovalo za nadaljnje sodelovanje v tej ligi. Poglejmo si rezultate tekmovanja v vzhodni skupini slovenske lige v 1955/54:

	doma	na tujih tleh
NK Kovinar — Drava (Ptuj)	3 : 2	2 : 6
NK Kovinar — Aluminij (Kidričevo)	2 : 2	2 : 3
NK Kovinar — Nafta (Lendava)	1 : 1	0 : 9
NK Kovinar — Rudar (Trbovlje)	0 : 4	0 : 10
NK Kovinar — Rudar (Velenje)	0 : 1	0 : 6
NK Kovinar — Mura (Murska Sobota)	1 : 7	1 : 10
NK Kovinar — Železničar (Maribor)	0 : 8,	0 : 4
NK Kovinar — Proletarec (Zagorje)	2 : 1	3 : 4
NK Kovinar — ŽSD Celje	4 : 1	3 : 2

V tem letu je Kovinar odigral največ nogometnih tekem po osvojitvi — vsega 54 prvenstvenih in prijateljskih!

Leta 1955 — Upravni odbor NK Kovinarja z ligaškim moštvom

Športno društvo Kovinar se je močno razširilo z drugimi sekcijami. Uspešno so se uveljavljali košarkaši, igralci namiznega tenisa, z delom pa so pričeli tudi kegljači. Nogometna aktivnost je bila toliko

močna, da je bilo treba misliti na novo organizacijsko obliko, ki bi dala nogometašem več iniciative pri njihovem delu. Tako se je v zimskem času — 17. februarja 1954 — zopet vršila skupščina nogometašev, na kateri so sklenili, da se sekcija osamosvoji in ustanovi samostojen nogometni klub s svojo upravo. Tako je prišlo do nove reorganizacije SŠD Kovinar. Sanirane so bile vse finančne obveznosti in z razumevanjem Železarne so vsi klubi in sekcije Kovinarja prišli do prepotrebnih finančnih sredstev.

Upralni odbor Kovinarja (leta 1953)

Tretje leto štorovskih nogometašev v slovenski ligi je še v teku. Ob zaključku jesenskega dela tekmovanja vzhodne slovenske lige 1954/55 je Kovinar pristal na 8. mestu v tabeli. Start v jesenski del tekmovanja je bil zelo uspešen, pozneje pa je moštvo močno popustilo. Porazi so bili rezultat slabega odnosa igralcev do tekmovanja in obiskovanja treningov. Ali bo uspelo igralcem priboriti si pot ob novem načinu tekmovanja v l. 1955/56 v medconsko celjsko-mariborsko-varaždinsko ligo? Še obstojajo možnosti, treba pa je krepko prijeti za delo, pokazati boljši odnos do redne vadbe in več ljubezni do kluba. Jesenski del prvenstva v sezoni 1954/55 je dal naslednje rezultate:

NK Kovinar — Kovinar (Mb) — 3 : 2; NK Kovinar — Mura — 0 : 2; NK Kovinar — Aluminij — 3 : 0; NK Kovinar — Drava — 1 : 0; NK Kovinar — Rudar (V) — 2 : 3; NK Kovinar — Rudar (T) — 1 : 3; NK Kovinar — Proletarec (Z) — 1 : 2; NK Kovinar — Bratstvo (Hrastnik) — 0 : 5; NK Kovinar — Nafta — 2 : 4. Kovinar je tudi v tem obdobju odigral večje število prijateljskih tekem, od katerih omenjamo le dve pomembni zmagi z moštvi iz Hrvaške — proti Dugi Resi s 3 : 2 in proti Krajini iz Cazina (Bosna) 2 : 0. Zabeležim pa še dva poraza proti Zagorcu iz Krapine — v Štorah z 2 : 5 in v Krapini z 1 : 4.

Takšna je bila pot štorovskih nogometašev v zadnjih 25 letih. Prevečala jih je vroča želja po športnem udejstvovanju, tekmovanjih in športni družabnosti. V nogometni igri in življenju okrog te žoge so od dobe igranja preko divjih klubov in organiziranega društva v športu vse tiste vrednote in bogastva, ki so neprecenljive za vsakega mladega človeka.

KOŠARKA — ŠPORT ŠTEV. 2

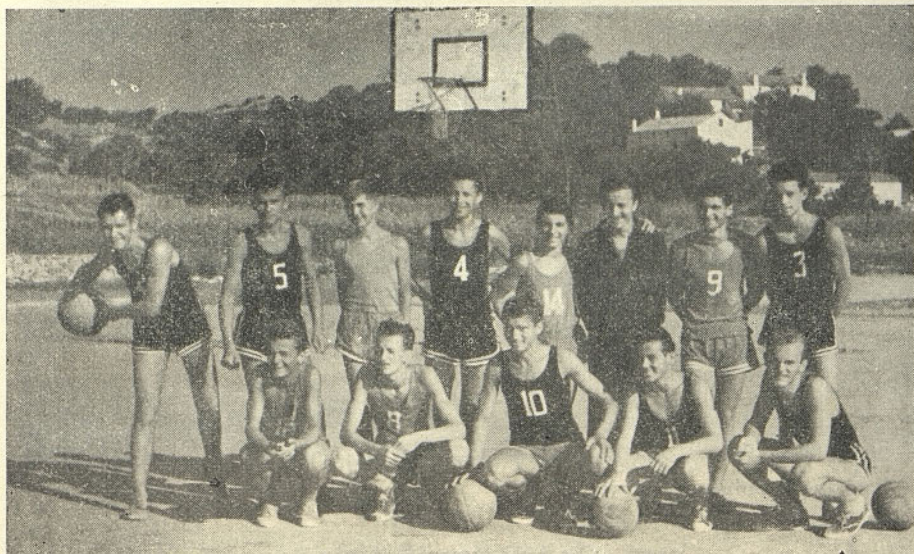
Štorovska mladina, ki je študirala na celjski gimnaziji, se je kmalu spoznala in navdušila za košarko. Košarka, ki je od športnih iger brez dvoma najbolj zapletena in polna tehničnih fines, je povsem nova igra, ki se je v Jugoslaviji pričela uveljavljati po osvoboditvi. Leta 1950 — komaj pet let za tem — je bila v Štorah že odigrana prva propagandna tekma, 20. aprila 1951 pa je bila že ustanovljena košarkaška sekcija. Tega dne se je vršila v osnovni šoli ustanovna skupščina, formiran je bil nov odbor pod vodstvom tov. Mitje Lavriča. Mladina je pričela z vnemo in sistematične treninge je vodil trener Čretnik, pozneje pa Mitja Lavrič. Vsako popoldne so trenirali košarkarji, povprečna udeležba pa je bila na vadbi okrog 14 igralcev. Uspehi niso izostali. V srečanjih s celjskimi moštvi je Kovinar izbojeval kar 3 zmage — z vajensko šolo 44 : 21, ŽSD Celje 53 : 52 in Partizanom Celje — Gaberje s 36 : 31. Gostovanje v Hrastniku je Štorjanom prineslo novo zmago z 29 : 27. Poleg treningov in tekmovanj je mladina pokazala veliko vnemo tudi v propagandnem delu. Izdajala je košarkaški sten-čas — vsega je v tem letu izšlo 16 števil s 38 članki in 14 slikami.

Drugo zborovanje košarkarjev 5. VII. 1952 je močno obsodilo zapostavljanje košarke od matičnega društva, ki se je odražalo v premajhni finančni podpori. Odbor je bil okrepljen in v matičnem društvu sta bila močna zagovornika mladih košarkarjev tov. Stane Sotler in ing. Lavrič. V l. 1952/53 so košarkarji Kovinarja sodelovali v lokalni štajerski C ligi. Obakrat so osvojili 2. mesto za Partizanom iz Šoštanja. Skromnost sekcije je razvidna iz letnega proračuna, ki je za dve leti znašal le 36.000 dinarjev.

Leta 1954 se je košarkaška sekcija osamosvojila in preimenovala v Košarkaški klub Kovinar. Odbor je sprejel proračun v višini preko 250.000 dinarjev, ki ga je narekoval obširen program dela. Igralci so prišli za delo in s s prostovoljnim delom v stari razbijalnici nabrali potrebnih sredstev za nakup dresov, trenerk in žog. Tov. Trafela je brezplačno po lastnem načrtu izdelal zložljivo konstrukcijo košev, ki

so na prvem 10-dnevem treningu košarkarjev na Rabu odlično služili svojemu namenu. Moštvo se je že povzpelo v II. slovensko ligo, kjer so igralci dosegli 5. mesto. Med največje uspehe je šteti zmago nad domžalskim Partizanom s 35:32. V istem letu je bilo odigranih večje število prijateljskih tekem na Jesenicah in v Kranju, z Mursko Soboto in ZSD Celje. Vabljeni smo bili na pokalne turnirje v Litijo in Zagorje, ki se jih pa zaradi finančnih težav nismo mogli udeležiti. Na Jesenicah smo premagali Partizana z 11 koši razlike, naše pionirsko moštvo pa je podleglo s 6 koši razlike, v Kranju pa smo obe srečanji izgubili.

Več je bilo vzrokov, da niso bili uspehi košarkarjev v l. 1954 še večji. Komaj je bila urejena telovadnica s preureditvijo nekdanje

Moštvo košarkarjev na Rabu (leta 1954)

delavsko-nameščenske restavracije (DUR), ki je privabljala nove igralce, saj nam je omogočila vadbo v zimskih mesecih in deževni pomladi, že smo jo po kratkem času s sklepom UO Železarne, da se ti prostori uporabijo za modelno mizarno, izgubili. Vsa bogata propagandna predavanja trenerja tov. Mitje Lavriča, ki so pripomogla poleg same zapeljivosti košarkaške igre porastu članstva, niso ob izgubi prostorov za zimsko delo mogla obdržati mladine. V času tekmovalne sezone so košarkarji v borbi za finančna sredstva žrtvovali ves svoj prosti čas za prostovoljno delo in s tem izgubljali redno vadbo. Opráv-

ljali so fizična dela, ki so bila večkrat za mladino pretežka. Taborenje in skupni 10-dnevni trening na Rabu, kar je bilo organizirano ob podpori DPM Štore, je imelo svoj odraz v uspešnih nastopih v jesenskem delu tekmovanja. Na Rabu so pri vadbi imeli polno občudovalcev — saj so prvokrat videli košarko, za katero so se navduševali. V zimskem času so si izposlovali dovoljenje, da lahko trenirajo dvakrat tedensko v telovadnici I. gimnazije v Celju.

S trdno voljo in velikim veseljem stopajo košarkarji Kovinarja v peto leto svojega obstoja, ker vidijo okrog sebe vedno večje navdušenje delavske mladine za to igro, ki je postala izredno popularna na metalurško-industrijski šoli, poleg tega pa vse večje razumevanje ostalih organizacij, predvsem Društva prijateljev mladine, za zdravo vzgojo mladine v okviru športnih organizacij.

KAJ PA ATLETIKA?

V samih Štorah po osvoboditvi še ni zaživela pravo življenje. Na igrišču Kovinarja še niso urejene atletske naprave. Vendar lahko omenim izredno velik razmah atletskega športa v bivši Svobodi v Teharjih. Imena Alma Butja, Petauer Ivan in Franc so bila prva leta po osvoboditvi vedno v ospredju atletskega športa v Jugoslaviji, v slovenskem merilu pa sta se uveljavljala tudi Jože Verdev in Franc Žohar. Že leta 1946/47 so se vsi atleti iz Teharij priključili Olimpu, kasneje pa Kladivarju, kjer so imeli večje možnosti svojega razmaha. Od vseh je dosegla največji uspeh Alma Butja, večkratna državna rekorderka in reprezentantka v tekih na 100 in 200 m ter se je celo udeležila olimpijskih iger v Londonu l. 1948! Danes v Štorah še ni razvita atletika, čeprav je ogromno mladine, ki se zanima za to športno aktivnost. Da je v kraju veliko neznanih talentov, nam kažejo rezultati gojencev metalurško-industrijske šole na tekmovanjih v krosih in drugih atletskih disciplinah za prvenstvo celjskega okraja. Poedinci so se že vključili v AD Kladivar, od katerih mnogo obetata mlada atleta Muškavec in Ban. Vse kaže, da bo v naslednjih letih tudi v Štorah atletika zaživela polno življenje.

KEGLJAČI GOSTUJEJO V CELJU...

Kegljaška sekcija je bila ustanovljena 1953. leta, med ustanovitelje pa je v prvi vrsti prištevati tov. Filipiča. Redni treningi so se pričeli že v februarju 1953 na Betonovem kegljišču v Celju, ker Kovinar še nima lastnega doma. Ker je kapaciteta Betonovega kegljišča izkoriščena do maksimuma, so kegljačem omogočeni redni treningi le enkrat tedensko, kar je brez dvoma odločno premalo za kvalitetno rast mlade ekipe. Sekcija šteje 26 stalnih članov. Kegljači Kovinarja so že v prvem letu svojega obstoja dosegli lepe uspehe na raznih tekmovanjih, zlasti z moštvi JLA, na sindikalnem tekmovanju, s kegljači iz Zaboka, Dobrne, Ljutomera, Čakovca in Soštanja. Kot v drugih sekcijah Kovinarja so materialne težave dušile večji razmah tudi pri kegljačih. Z organizacijo udarniškega dela v stari razbijalnici,

ki je bilo izvedeno na pobudo nogometašev in z razumevanjem uprave Železarne, so vse športne sekcije, tako tudi kegljaška, prišle do potrebnih najnujnejših sredstev. Preko 100 ur so napravili kegljači in si z izkupičkom tega dela nabavili najnujnejše rekvizite. Želja vseh kegljačev pa je — izgradnja lastnega kegljišča, brez katerega je težko misliti na množičnost in dvig kvalitete.

Kegljači Kovinarja

KAJ PA SMUČANJE?

Ko povsod ugotavljamo napredek, moramo ugotoviti, da v zimskem športu v Štoreh ne najdemo poti za mrtve točke. Športne tradicije v Štoreh ne moremo zanikati, manjka le starejših smučarjev — športnikov, ki bi prevzeli vodstvo, treninge, tečaje in tekmovanja mlajših smučarjev. Smučanje spada brez dvoma med najbolj zdrave in koristne športe, čeprav je sorazmerno zelo drago. V l. 1949/52 je bilo v Štoreh organiziranih že lepo število mladih smučarjev, med njimi tudi trije Gorenjci, ki so resno trenirali. Uspehi so bili že otipljivi na raznih društvenih in meddruštvenih tekmovanjih. Od splošnega smuškega tečaja na Svetini, ki se je vršil l. 1950, do izvedbe podzveznega tečaja v l. 1953 v smučarskih tehnikah smo odkrili nekaj talentov, od katerih smo pričakovali zrelih tekmovalnih storitev. Nekaj

službenih premestitev, vpoklicev na odsluženje kadrovskega roka, neugodne snežne razmere, nezadostni stiki z dobrimi smučarji - tekmovalci, sorazmerno draga oprema in brez kakršne koli finančne podpore — to so bili tehtni razlogi, da je smučanje kot tekmovalni šport v Štorah skorajda umrlo.

Smučišča okrog Štor in na Svetini ter Tovstu so bogata. Treba bi bilo zainteresirati za smučanje športnike ostalih klubov. Preko mrtve zimske sezone bi si marsikateri športnik - nogometaš lahko nabral potrebno kondicijo prav z udeleževanjem v smučanju. Preveč je še ozkosti v športnem življenju in vsakdo se drži le svoje »specialnosti«. Ta ozkost zavira razvoj smučarskega športa, ki bi se lahko ob podpori in razumevanju vseh ostalih klubov in športnih delavcev v Štorah bogato razmahnil.

ZAKLJUČNA BESEDA

Cetrto stoletje udeleževanja Štorjanov v telesni vzgoji in športu je za nami. Na teh tleh niso zrastle vrhunski športniki in telovadci, med njimi ni bilo državnih reprezentantov. Kljub temu pa se je v teh letih vse močneje vsidrala v zavest prebivalstva potreba po tej aktivnosti, da jo danes smatra za svojo dnevno opravilo vedno širši krog prebivalstva. In prav je tako! V športu niso vsi poklicani za vrhunske storitve in tekmovanja. Marsikateri iščejo na ta ali oni način v športu le prijetno razvedrilo in osvežitev, ki so je potrebni po svojem vsakodnevnem napornem delu. Naj bi ta zdrava zavest prodrla v slehernega mladega človeka tega industrijskega kraja, ker bi s telesno izobrazbo dosegli večje uspehe na vseh ostalih področjih družbene dejavnosti.

(Pri objavljenem članku so še sodelovali: Ambrož, Rozman, Trafele in Klinar.)

Jerin Marjan:

Dve zmagi

Izza Bohorja je rdela večerna zarja. Tu in tam je še odjeknil samotni strel kot odmev na dolge rafale, ki so v popoldanskih urah oznanjali vsej okolici, da se vrh Bohorja bije odločilen boj. Ogorčena borba je potihnila. Na Javorniku je vrh najvišjega drevesa plapolala rdeča zastava s peterokrako zvezdo in oznanjala radostno vest, da so bohorski junaki pregnali in pošteno naklestili nadute hitlerjevske frice.

Gorski zaselki so oživel. Oglasila se je harmonika, vmes pa so odmevale v pomladanski večer lepe partizanske pesmi. Marsikateremu hrabremu borcu je stisnilo krepko bohorsko dekle šopek rož v znak hvaležnosti. Iz roke v roko je romal polič sladkega tepkovca ali celo vina, ki je oživljalo srce in kri. Utihnila je harmonika, partizansko pesem so zamenjali živahni razgovori. Zopet in zopet so morali kozjanski borci pripovedovati željnim radovednežem o popoldanski borbi. Ta je hotel vedeti, kako se je držal njihov Franček, oni zopet

kako so spodili sovražnika s samega vrha. Sredi med njimi se je sukala tršata bohorska kmetica — hišna gospodinja in ponujala borcem še napol topel sladek ržen kruh. Pravkar je pripovedoval njen sin, ki ji je bil na las podoben, kako je podil švabe po gošči. Zažarela so ji lica, še bolj se je zravnila in v tem svojem ponosu je bila še bolj podobna svojemu ljubljencu, na katerem so se ustavljale njene sive oči.

Dolgo v noč je odmeval glas harmonike, dokler ni čisto zamrl. Luči so druga za drugo ugašale in temni Bohor je kot samotni stražar bdel nad utrujenimi borci. V topli majniški noči je bilo slišati le neumoren čri, čri...

Le ena luč je še brlela v gorskem zaselku. V majhni hišici, nasonjeni na strmino, se je sklanjalo nad specialko nekoliko glav. Razvijal se je tale pogovor:

»Ne bi bilo narobe, če bi porogovili zopet malo po Bizeljskem,« je dejal vedno razpoloženi brkati načelnik Janez.

»Tebe že zopet vleče tvoje Bizeljsko! Saj nič ne rečem, kar je res, je res, ni jih boljših ljudi, kot tvoji 'Bizelani'. Mislim pa, da bi se bilo treba ozreti še malo tja proti Celju. Od tam jih imamo še presneto malo v našem odredu in razni 'furerčki' še tako strahujejo naše ljudi tam okrog, da jim bo že treba enkrat na prste stopiti,« de obveščevalec Sam.

Tri glave se dvignejo iznad zemljevida. Za hip je v izbi vse tiho, čuje se le tiktakanje stenske ure.

»Ja mislim, da je tačno, kaj je rekel Sam,« se oglasi komisar odreda Črnogorec Drodje po kratkem molku. »Pa tudi dobro bi bilo, ako bi se malo pokazali medju tiste ljudi, da če imati jači moral. Marjan i Sam, vas dva poznate dobro onaj teren, kaj mislite?«

Njegov pogled bega vprašujoče od enega do drugega in se ustavi pri komandantu Marjanu. Ta slednjič spregovori: »Sicer se pa da tako narediti, da bo tudi za Janeza prav. Danes smo videli kaj zmoremo. Pomislite, osemdeset takih risov! In tudi orožje ni kar si bodi. Saj lahko mahnamo kar na obe strani hkrati.«

Po kratkem posvetovanju se štab sporazume, da se bo edinica razdelila na dva dela. En del bo krenil proti Celju, drugi pa na Bizeljsko, spotoma pa bo zaropotal okrog Senovega. Sledi še pomenek v medsebojni zvezi, o mobilizaciji in o zbornem mestu na Rudniku, nakar odide kurir po oba komandanta in komisarja bataljonov. Pri petelini se že oglašajo, ko je vse dogovorjeno. Komandanta in komisarja odideta. Svetilka ugasne. Budno stražarjevo uho prisluškuje v temno noč. Nad zaselkom sta v pripravljenosti dve mitraljezki trojki...

Topla majniška noč je ležala nad valovito pokrajino. Gluho tišino je tu in tam zmotil pasji lajež, ki se je izgubljal v daljavi. Od časa do časa je osvetlila pokrajino medla mesečina, a že po nekaj minutah se je luna zopet skrila za oblake. Komaj je bilo razločiti njive in travnike, ki so bili na vzpetinah vse manjši in manjši. Obdajali so jih gozdovi v nepretrgani verigi, v strminah pa so se strnili v eno samo obširno gmoto.

Ob gozdnem robu so se neslišno pomikale temne sence iz doline navkreber. Brez besed v enakomernem razmaku je stopal mož za

možem. Partizanska kolona se je vzpenjala vedno višje. Zaradi previdnosti se je izogibala poti, ki je vodila mimo zaselkov. Splašen ptič je preletel nad kolono in se izgubil v vejevju.

»Sam, naprej!« je šlo neslišno skozi kolono. Senca se je odtrgala od kolone proti vrhu grebena. Sledilo je povelje: »Tišina!« Sliši so vedno počasneje. Utrujeni koraki so grizli strmino. Ko so sprednji dosegli greben, so bili zadnji šele na polovici strmine. Zopet je šlo po koloni: »Sto!« Ob gozdnem robu so sence druga za drugo izginjale, ko da jih podira nevidna sila. Vsak borec se je na mestu, kjer ga je zateklo povelje, zleknil po mehkem mahovju. Spreddaj je stalo nekaj temnih postav par korakov od poti.

Tedaj je polna luna osvetlila bližnji zaselek. Dve domačiji z gospodarskimi poslopji sta se svetlikali med sadnim drevjem. Dve postavi sta se prikazali izza bližnjega hleva in se zopet izgubili v globokem gorskem kolovožu. Čez hip sta se vzpeli tostran kolovoza in že sta se združili s čelom kolone. Obveščevalec Sam je pripeljal gospodarja ene od teh dveh domačij.

Tihim vprašanjem so sledili mrmrajoči odgovori. Kmet je jasno odgovarjal na komandantova vprašanja. Vsi so napeto poslušali. Kmetova obvestila so bila ugodna in Samov okrogli obraz se je razlezel, da je bil ta hip podoben polni luni, ki je osvetljevala planoto. Večkrat se je samozavestno oglasil: »Vidite, kaj sem vam pravil!« Čez čas je kmet dejal: »Kaj bi se tukaj pogovarjali. Stopite z menoj v hišo, kizarček tropinovca vam ne bo škodil in še bolj natanko se bomo lahko pogovorili o vsem.« Prijaznemu vabilu so se kaj radi odzvali. Vsak se je želel okrepiti s kačjo slino, kakor so imenovali partizani žganje. Preden so krenili k hiši, je komandant izdal potrebna povelja in že se je kolona premaknila. Dve patrolji sta izginili za grebenom, nad zaselkom pa je počivajočo kolono čuvala iznenadenja mitraljeska trojka.

Zastrta okna so zakrivala medel soj leščerbe, ki je bila postavljena na lonec sredi mize. Komandant je razgrnil po mizi specialko in vsi so se zazrli vanjo. Sam je pokazal na dva komaj vidna temna kvadratiča in dejal: »Tukaj smo sedaj, niti pol ure daleč od Svetine.« Kmet mu je pritrnil in ves ponosen pogledal na karto, ki kaže celo njegovo hišo. Kaj imenitno se mu je zdelo to, in tako je vprašal, če se da kje kupiti takšna karta. Sam je obljubil, da mu jo bo preskrbel. Komandant odreda in člani štaba bataljona so zvedeli od kmeta natančno vse, kar jim je koristilo: Da na Svetini neomejeno gospodari nemški oblastnež Himmer in priganja celo stare kmete in ženice k rednemu poučevanju nemškega jezika. Dvakrat tedensko vežba na trati pred cerkvijo »vermanšaft« za borbo proti banditom. Da v »njegovem« hotelu nad Svetino sprejema in gosti celjske oblastnike, med njimi tudi svojega brata celjskega župana Himmerja. Da je odlično oborožen s parabolo in da ima v skrbno zavarovanem stanovanju čez 50 bomb za svojo obrambo. Vsako jutro pripeljejo nemški pazniki obsojence v gozd, kjer neusmiljeno sekajo in redčijo že itak redko bukovje. In končno, da sklicuje vsakih 14 dni blokführerje v svoj hotel, kjer jim drži predavanja o nemških uspehih na frontah, jih prepričuje o večnosti nemškega rajha in jim grozi s taboriščem, če ne bodo izvrševali danih jim nalog. Še to je pripomnil kmet, da pride vsak

teden iz Celja na Svetino nemška patrolja po 30 mož in da so bili pred dvema dnevoma pri »Himmerjevem hotelu«.

Več in boljših podatkov si partizani niso mogli želeti. V kmetovi odsotnosti so se kaj kmalu zedinili. Odločili so se za vpad v Svetino in v »Himmerjev hotel« ob 3. uri popoldne.

Še pred jutrom so se poslovili od prijaznega gospodarja in krenili na gozdnat greben južno od Svetine. Na visokem drevesu so si naredili opazovalnico, s katere so imeli gorsko vasico kot na dlani. Sam je nagovoril kmetovo starejšo hčer, da je šla v dopoldanskih urah v vas po »opravkih«. Še pred poldnem se je vrnila z vestjo, da bo držal Himmer popoldne apel svojim blockfürerjem v hotelu. »Toliko bolje,« so se veselili partizani, »jih ne bo treba posebej sklicevati na miting.« Še pred drugo uro popoldne je krenila desetina partizanov na mesto, kjer so sekali bukovje arestanti pod stražo dveh starih paznikov. Zaseda je bila poslana proti Celjski koči, od katere se je ločila desetina in krenila proti hotelu. Ostali so se razporedili v strelce ob robu gozda kakih sto metrov od same vasice.

Ko je udarilo v cerkvenem zvoniku, so partizani z naglim vpadom obkolili vasico, istočasno pa sta komandant odreda in Sam z desetino vpadla v hotel in z glasnim »Hände hoch!« tako iznenadila oblastnega »fürerčka« in izvrševalce njegove volje, da je bilo treba ponoviti povelje, da so od strahu onemogli zborovalci počasi dvignili roke. Ta hip se je že razlegel krik in vik Himmerjeve kuharice, ki je kleče prosila za svojega »gospoda«. Fürerček se je tresel kot šiba na vodi. Na več zastavljenih vprašanj niti odgovoriti ni mogel. Naenkrat so mu klecnila kolena in že je slovensko prosil za usmiljenje. Tudi blokfürerjem je pošla sapa. Čez čas so si opomogli od strahu in njihove izjave so pričale, da jih je imel popolnoma v svoji oblasti. Ko pa so ga dobro zastraženega odvedli v stanovanje, kjer je pokazal orožje in bombe, so blokfürerji spregovorili. Razen kuharice ni imel hitlerjevski priganjač niti enega zagovornika. Niti eden ni vedel o njem povedati kaj dobrega. Sami so ga obsodili. Tako je končal klavarno oblastni Himmer, ki je še uro pred tem obljubljal za nepokorščino smrt ali taborišče.

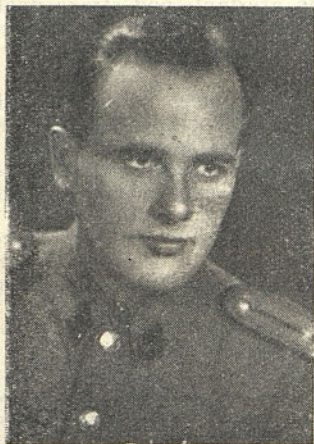
V vasici je medtem skupina partizanov nasilno odprla farovž, kjer so bile shranjene obleke in puške ter municija. Uro kasneje je druga desetina pripeljala zapornike, ki so sekali v bližnjem gozdu, ko je razorožila oba paznika. Partizani so se razkropili po zaselkih in prinašali od poedinih kmetov »vermanšaftovske« obleke in puške.

Kot blisk se je razširila po vseh okoliških vaseh vest, da je njihov strahovalec dobil zasluženno kazen. Kmetovalci so pustili delo in staro in mlado se je zgrnilo v prvem mraku pred šolo, kjer je bil miting — prvi partizanski zbor na Svetini. Po treh letih so Svetinčani ta večer zadihali svoboden zrak. Med bregovi je odmevala svobodna slovenska pesem in segala v sleherno hišo, globoko je segla v srca svetinskih prebivalcev. Kar ni uspelo zvestemu hitlerjevemu hlapcu tri leta, je uspelo našim borcem za svobodo v par urah. Svetinski prebivalci so se odločili za upor zoper fašistično nasilje in to noč so krenili mladi svetinski prostovoljci na slavno pot borbe za svobodo.

Albin Črešnik, major JLA:

Tudi Partizani na Štajerskem so igrali nogomet

V začetku septembra 1944. leta sem se po več kot dvomesečnem zdravljenju zopet vrnil med svoje »Slandrovce«. Koncem junija sem bil namreč težko ranjen v trebuh, ko smo na Moravškem odbijali trdoglave napade SS-ovcev, ki so se zaletavali v takrat že osvobojeno Moravško dolino, da bi nam odvzeli dragoceno orožje in municijo, katero so nam takrat prvič odvrgli s padalji na naš teren zavezniška letala. To svojo trdoglavost je sovražnik drago plačal, ostal je praznih

rok, pod Kosezami je obležalo več kot 50 SS-ovcev, mi smo pa poleg zavezniškega orožja dobili še precej njihovega. Toda vsak uspeh zahteva tudi žrtve in svojo ceno. Med temi, ki so takrat skupili, sem bil tudi jaz. Vsi so mislili, da tukaj ne bo več pomoči, kajti prestrel skozi trebuh je bil »grd« in vsa stvar silno resna. Vendar vse se je s časom dobro končalo. Deloma je ozdravitvi pomagala skrbna nega dr. Boštjana, deloma precej odporna narava, še več pa najbrže naša partizanska sreča. Čez 6 tednov sem že zapustil za takratne prilike precej udobno bolnišnico pod zemljo. Potrebni so bili samo še štirje tedni okrevanja pri kmetu »Brinjskem« Pavlu, ki je poskrbel za mojo okrepitev in s tem za moj povratek med tovariše v brigadi, na kar sem čakal že z veliko nestrpnostjo.

Ko sem ležal v bolnišnici, smo slišali vesele novice: brigade so zavzele več močnih postojank v Zg. Savinjski dolini in tako smo dobili še eno svobodno ozemlje v Sloveniji severno od Save, tokrat že v sami Štajerski, za katero so Nemci trdili, da je bila vedno, da je in bo za večne čase samo nemška ... Te novice sem bil kot Štajerc še po-

sebej vesel, čeprav so bile pomešane z žalostjo, da nisem mogel sodelovati v teh bojih za osvoboditev dela Štajerske, ki sem jo moral zapustiti že 1. 1941.

Ob ponovnem povratku v Šlandrovo v septembru v vlogi komisarja II. bataljona, smo najprej napravili veliko »ofenzivo« na železniško progo med Zagorjem in Litijo, nato smo pa krenili v osvobojeno Savinjsko dolino. Naša brigada se je razmestila na kratek oddih v Bočni blizu Gornjega grada. Tja smo prišli v soboto popoldne. Po stari partizanski navadi smo se takoj lotili čiščenja obleke, pranja, britja in umivanja. Zvečer smo bili povsem prerojeni in dolgi marš od Moravške prekoa Šipka in Slapov je bil naenkrat pozabljen.

V brigadi je bilo precej navdušenih športnikov. Največ je bilo nogometašev. V Šlandrovi je bilo skoraj kompletno moštvo trboveljskega Amaterja, nekaj Litijčanov, med njimi tudi jaz kot predstavnik SK Store. Ob prihodu v Bočno se je naš komandant brigade, današnji narodni heroj tov. Mirko Jerman, ki je bil svoje dni tudi aktivni nogometaš takoj povezal s terenci in tako smo izvedeli, da imajo v Ljubnem, kjer je bilo tudi pravo nogometno igrišče, nogmetni klub. Dogovorjeno je bilo prijateljsko srečanje za nedeljo. Sestavili smo moštvo, kar nam ni delalo posebnih težav. Težje je bilo z opremo. Toda tu smo se znašli »partizansko«. Od sobote na nedeljo ponoči so nam dekleta sešila drese in hlače iz platna, na drese pa nam celo prišla rdeče peterkrake. Problem nogometnih čevljev nismo mogli rešiti in smo vsi nastopili kar v vojaških.

Nestrpno smo pričakovali nedeljski odhod v Ljubno. Organizirali smo velik voz za seno, na njem uredili sedeže in po kosilu smo krenili na tekmo. Pridružili so se nam tudi navijači s poznanim plavalcem Tonetom Cerarjem na čelu. Tudi na harmonikarja nismo pozabili. Vso dolgo pot do Ljubnega nam je igral poskočne in okrogle melodije.

V Ljubnem smo se v garderobi kar hitro spremenili iz partizanov v prave nogometaše. Obutev je bila sicer nenavadna... Škornji, gojzerice, komisni čevlji! Nasprotnik je bil vzorno napravljen in po izmenjavi pozdravov se je pričela velika bitka okrog žoge.

Začetek je kazal, da smo se že nekoliko odvadili športni aktivnosti. Nasprotnik je bil hitrejši in že kar v prvih minutah so izkoristili našo počasnost ter nam zabili dva gola. Z rezultatom 2:0 za domačine smo odšli tudi na odmor. V drugem delu pa je vse bolj prihajala do izraza naša izdržljivost in sijajna kondicija, ki smo si jo pridobili na vsakdanjih dolgih pohodih. Igro smo prevzeli v svoje roke, zabili dva gola in s tem izenačili rezultat. Ob zaključku smo bili prav vsi zadovoljni z rezultatom. Prijateljsko srečanje smo končno še zalili z jabolčnikom.

Naslednjega dne proti večeru smo krenili v napad na Mozirje, ki smo ga zavzeli po težki borbi. Po tej uspeli akciji smo se zopet vrnili nazaj v Bočno. Trenutek zatišja smo spet izkoristili za novo prijateljsko nogometno tekmo. Tokrat so bili naši nasprotniki »konkurenti« z bojnega polja — moštvo »Zidanškove — Pohorske brigade«. Nogometno igrišče smo uredili na velikem travniku v Bočni. Postavili smo prave vratnice, le mreže so še manjkale... Lepo urejene linije igrišča z belim apnom so obeleževale bojno poljano. Vse je bilo pri-

pravljeno za veliki obračun s starimi rivali na bojnem polju, ki bi se naj tokrat manifestiral na športnem igrišču. Med nami »Šlandrovci« in »Zidanški« je bilo namreč večno rivalstvo, kdo se bo v borbah bolje odrezal in žel več uspehov. Vendar še danes ne morem z gotovostjo reči, kdo je bil boljši. Na naše uspehe so »Zidanški« odgovarjali s svojimi in to večno »tekmovanje« ni bilo zaključeno vse tja do končne zmage. Želeli smo, da bi vsaj na nogometnem polju padla odločitev. Gostujoče moštvo je prišlo na naš teren iz Šmartna ob Dreti. V pomoč so pripeljali s seboj kar cel bataljon in to do zob oboroženih, ki naj

Enajstoričarji Kovinarja leta 1955

bi z navijanjem pripomogli njihovi zmagi. Z navijalci pa smo bili oboroženi tudi »Šlandrovci«. Organizirali smo celo godbo, ki je skrbela za prav svečano razpoloženje.

Res, bila je tekma v velikem stilu! Takšne najbrže niso videli nikjer na svetu, prav gotovo tudi ne celo v famozni nogometni Braziliji. Ko smo zabili prvi gol je godba zaigrala »tuš«, vse naše orožje dveh bataljonov navijačev pa je zaropotalo salve. In ta ceremonijal se je ponavljal pri vsakem doseženem голу, ki jih je bilo v tem srečanju kar šest! Tokrat je zмага pripadala nam s 4:2. Takoj moram pripisati, da mrtvih in ranjenih ni bilo...

Nogometaši »Zidanska«, ki so srečanje izgubili, so nas takoj povabili na povratno srečanje. Do povratnega dvoboja pa ni nikdar prišlo, kajti še ta večer smo krenili na pot novim bojem naproti.

Poleg omenjenih dveh tekem je bilo v jeseni 1944. leta odigranih v Savinjski dolini še več partizanskih nogometnih tekem, ki so jih odigrale druge brigade z moštvom IV. operativne cone, v katerem so igrali pred vojno znani »ligaši« Slamič, Šercer, Rožič in drugi. Tudi Šlandrovci smo se hoteli spoprijeti s temi moštvi, vse do konca vojne pa nismo našli več priložnosti za športno udejstvovanje.

Karel Jug:

Pomen telesne vzgoje in športa za delovnega človeka

Za razvoj telesnih sposobnosti, zdravja in splošne kulture naših delovnih ljudi je telesna vzgoja in šport velikega pomena.

Hitri tempo industrializacije naše države, rast novih industrijskih naselij, razvoj naših mest, pritegnitev velikega števila kmečkega prebivalstva v industrijsko proizvodnjo brez dvoma bistveno vpliva na oblikovanje našega delovnega človeka, na njegove fizične in karakterne lastnosti. Delo v industriji je v splošnem enolično, deljeno na specializacijo, ki zahteva od delavca visoko razvite sposobnosti. Na drugi strani pa specializacija zopet zaposluje le del sposobnosti delavca v proizvodnji in ga s tem razvija le enostransko, angažira le tiste mišične grupe in živčni sistem, ki je za dotično ročno delo potrebno. To enolično in utrudljivo delo ima slabe posledice za živčni sistem. Vsak človek, tako tudi delavec v proizvodnji, mora težiti k vsestranosti. Enostranska zaposlitev in razvoj človeka telesno in duševno ubija. Zato se naš delavec v socialistični družbi ne sme zapirati v ozek krog svoje tovarne z reševanjem proizvodnje in vseh ostalih problemov, ki so s tem tesno povezani. Danes mora vsak naš delovni človek in polni meri poseči tudi v javno in družbeno življenje, ker pač to zahteva družbena vloga našega delavskega razreda, na drugi strani pa mu je le na ta način dana možnost splošne vzgoje.

V sistemu splošne vzgoje pa sta telesna vzgoja in šport važen in bistveni činitelj, ker rešuje nekatere osnovne probleme: skrbi za pravilen psihofizični razvoj, neguje zdravje, odpravlja kvarne posledice poklicnega dela, skrbi za vzdrževanje fizične kondicije, omogoča hitrejše in učinkovitejše navajanje novih delavcev v proizvodnem procesu, daje aktivni počitek, razvedrilo, razvija in krepi društveno in kulturno življenje delavca.

Vpliv telesne vzgoje in športa je v glavnem dvojen: na telesni sestav in na psihično razpoloženje. S telesno vzgojo moramo skrbeti za pravilen prirodni razvoj vseh naših organov; zlasti pa tistih, ki v življenju in našem delu niso dovolj zaposleni. Le tak način gojitve telesnih vaj in športa nam bo omogočil skladen razvoj vseh naših

organov in delov telesa. Vsako naše gibanje pa je tesno povezano z delovanjem možgan in živčnega sistema. Pri raznih športnih igrah in vajah nastanejo različne situacije, pri katerih človek mora razmišljati in odločati. Hitra reakcija, hitra in boljša ocena situacije in iz tega izvajan zaključek, daje posameznim igralcem legitimacijo dobrih igralcev, inteligentnih športnikov! In ne samo to. Vsaka telesna vaja, vsaka športna panoga in igra razvija še vrsto drugih pozitivnih lastnosti našega individualnega in socialnega značaja, ki mora krasiti slehernega našega človeka. Borbenost, krepka volja, discipliniranost, pogumnost, kolektivnost, spoštovanje sposobnosti drugih itd. — to so last-

Leta 1954 — Ligaška enajstorica Kovinarja

nosti, ki jih razvijamo s telesnimi vajami in športom! Dokaz, da telesna vzgoja ni le enostranska, ne glede le na somatično plat, ampak vzgaja človeka v celoti — telesno in umsko! Povsem drži ugotovitev dr. Karla Diema, da ne moremo govoriti o izobraženem človeku, kdor ni tudi telesno izobražen.

Telesna vzgoja in šport sta potrebna vsem našim delavcem ne glede na starost. Pri starejših delavcih bo telesna vzgoja pomagala vzdrževati psihofizično kondicijo in odpravljala kvarne posledice poklicnega dela. Delo pri stroju je enolično, vedno v enakem tempu in z enakimi rezultati. Takšno delo slabi živčni sistem in voljo, nezadostna in enostranska telesna aktivnost pa onemogoča pravilno funk-

cioniranje vseh naših organov. Zato je naloga telesne vzgoje, da takšne delavce zaktivizira s takšnimi vajami, igrami in športom, v katerih diha občutek razvedrila in zabave, ki bodo vplivale na zaposlitev tistih možganskih centrov, ki so bili pri poklicnem delu zapostavljeni, in počivanju tistih, ki so bili pri delu preobremenjeni. Novim delavcem, ki so se šele vključili v proizvodni proces, bo telesna vzgoja pomagala, da se bodo čimprej znašli v novi sredini med stroji in mehanizacijo. Izbirali bomo zanje vaje in igre, ki razvijajo hitrost, spretnost, dober refleks — odzivnost in ki vsebujejo vsa tista gibanja, ki so delavcu potrebna pri izvrševanju raznih delovnih nalog. Zlasti velja to za našega kmečkega človeka, ker novi delavec, do včeraj kmet, ni sposoben vsaj v začetku biti v istem tempu s strojem, ker je bil pri svojem prejšnjem delu navajen na gibanja, ki so zahtevala sicer večjo fizično moč, niso pa bila tako fina in precizna kot jih mora izvajati pri raznih strojih. Pogoste nesreče v naših tovarnah so posledica psihične preutrujenosti. O tem nam zgovorno povedo tudi naše statistike. Zato priporočajo naši strokovnjaki uvedbo obvezne telovadbe med delovnim dnevom, kjer bi se delavci po štiriurnem delu psihično odpočili in osvežili s takšnimi vajami, ki bi razbremenile utrujene organe z vadbo tistih, ki pri delu niso bili angažirani. Uvedba te »proizvodne telovadbe« bi brez dvoma v znatni meri pripomogla zmanjšanju obratnih nesreč pri proizvodnem delu. In navsezadnje — ali ni našemu delavcu, ki dela dnevno naporno in marsikje še v slabih higienskih razmerah po tem enoličnem delu potreben čist zrak in priroda? Prav tako mu je potrebno, da po končanem »sihtu« pozabi na svoje osemurno ročno delo. Svoje delo in težave pa ne sme pozabljati z zapravljanjem časa in denarja po gostilnah in kavarnah, v enoličnih zabavah, lagodnem ležanju itd. Vsakemu delavcu je potreben aktiven odmor, ki ga doseže le z raznimi igrami, vadbo, športnimi tekmovalji, izleti v prirodo itd., z zaposlitvijo, ki bo obenem skrbela za društveno in zabavno življenje. S takim načinom življenja in »zapravljanjem« prostega časa bo naš delavec dosegel tudi v kulturnem pogledu višjo stopnjo. Stik delavca - športnika ali telovadca, planinca z ostalimi društvenimi tovariši raznih poklicev in izobrazbe mu odpira nova obzorja, nove poglede na delo in življenje, razna športna tekmovalja in izleti mu dajejo možnost spoznavanja širše okolice, novih mest in krajev, bogatijo njegovo geografsko obzorje, utrjujejo patriotsko zavest, spoznava življenje in običaje naših ljudi širom po državi, kar brez dvoma mnogo prispeva k njegovemu kulturnemu življenju! In navsezadnje se v dobro organiziranih društvih — Partizanu, športnih, planinskih in strelskih — dviga tudi ideološka raven našega delavca, se v njih usposablja za upravljanje velikih dolžnosti pri odločanju v podjetjih, v organih samoupravljanja, delavskih svetih in upravnih odborih. Preteklost nam potrjuje, da so se v raznih delavskih športnih društvih zbirali in vzgajali delavci z naprednimi družbenimi idejami.

Vsa ta dejstva nam nazorno govore, da sta telesna vzgoja in šport našemu delavcu neobhodno potrebna in bi ju sleherni prav zaradi tega moral smatrati kot obvezen del svojega dnevnega življenja. Ta potreba bi morala slehernemu delavcu preiti v navado in to v tolikšni meri, da bi brez nje ne mogel preživeti niti enega dne. Dolžnost naših

tovarn in podjetij bi bila, da tudi v tej smeri pomagajo delavskemu razredu in mu dajejo možnost za gojitev telesne vzgoje in športa. Delavci danes sami upravljajo svoje tovarne. Delavci danes skrbje tudi za kulturno, socialno in zdravstveno stanje svojih kolektivov. Zato naj tudi v večji meri kot doslej skrbijo za boljše propagando med svojimi vrstami za vključevanje delavstva v naša telesno-vzgojna in športna društva. V večji meri kot doslej naj skrbje za izgradnjo novih športnih objektov, brez katerih si ne moremo zamišljati sodobne telesne vzgoje in športa. Sredstva, vložena v te investicije, se bodo bogato obrestovala že v najkrajšem času. Z izboljšanjem materialne baze naše telesne vzgoje in športa, z boljše propagando in s pomočjo vseh družbenih činiteljev bomo lahko vključili v vrste aktivnih športnikov večje število naših delovnih ljudi in s tem uresničili geslo — socialistična telesna vzgoja je postala last delovnih ljudi.

Karel Jug:

Jože Verdev — najuspešnejši strelec Kovinarja

Kdo od štorovskih prijateljev nogometne igre ne pozna Jožeta Verdeva, najuspešnejšega napadalnega igralca Kovinarja in zadnje leto trenerja liginega moštva? Morda ga bolje poznajo po imenu »Si-poš« (nekdanji najnevarnejši evropski napadalni igralec, katerega ime se ga je prijelo na prvenstveni tekmi za oblastno ligo, ko je z nekih 16 metrov s silovitim udarcem poslal takšno žogo v mrežo, da se je kar raztrgala.

Po poklicu je strojni ključavničar, doma iz Bukovzlaka na Teharjih in je dopolnil že 28 let. Tam, kjer je doma, je pričel svojo »kariero« že kot 9-letni deček. S svojimi sošolci se je podil po prostiranih travnikih za Bežigradom in je bil že kar v teh letih zvest član divjega kluba »Teharje«. Žoga je bila pač v tistih časih najbolj privlačna. Sicer pa — ali je danes kaj drugače? Se pred zadnjo vojno je z Ivanom Petauerjem zahajal k Olimpu v Gaberje, kateremu se je priključil tudi po osvoboditvi. Toliko je bil zaljubljen v teh letih v žogo, da mu eno društvo ni zadostovalo. Istočasno se je z vso energijo izzivljaval v nogometni igri tudi v domačem FD Svoboda v Teharjih. Tam na sejmišču je odigral lepo število tekem. Leta 1946 je zajadral celo med atlete Olimpa, kjer se je uveljavil kot odlični metalec bombe in kopja. Na prvenstvu Slovenije v l. 1946 je bil celo med najboljšimi v metu bombe. Prav pri tej atletski disciplini pa si je pokvaril roko in s tem je dal atletiki slovo...

Pri nogometaših Kovinarja nastopa šele od l. 1949, ko se je vrnil s kadrovskega roka in od tedaj je stalni član moštva in nepogrešljiv na mestu srednjega napadalca. To mesto mu v napadu najboljše odgo-varja in se v tej sredini tudi najboljše znajde. Takole pravi o Kovinarju: »Naše liga moštvo je sestavljeno iz mladih in starejših igralcev,

takole vsakih polovico. Vendar opažam na tekmah, da starejši igralci nimajo dovolj kondicije. Nimamo sistema, večkrat delamo tudi velike taktične napake, igramo pa vedno z voljo in veliko požrtvovalnostjo. Dokler imamo iniciativo v svojih rokah, nam še nekako gre, ko nas pa večkrat podere nasprotnik s svojo prefinjeno taktiko in boljšo tehniko, potem pa zaškriplje celoten naš organizem in edino orožje, ki nam še preostane, je borbenost. V napadu mi je v veliko oporo Anton Kline in Pirš Drago. Več let nas je marljivo treniral tov. Trnovšek, ki se je v letošnjem letu posvetil vzgoji mladega moštva, sam sem pa prevzel skrb za ligaško enajstorigo.«

Liga moštvo Kovinarja leta 1955

Jože Verdev je skromen nogometaš in ne govori rad o sebi. Svoje uspehe vedno povezuje s kolektivom, v katerem nastopa. Marsikaj bi še rad »zvrtil« iz tega nogometaša in le deloma sem uspel. »V najbolj prijetnem spominu mi bo ostalo prvenstveno srečanje z Dravo v Štorah, ki je odločalo o spomladanskem prvaku II. slovenske lige. Ptujčane smo takrat pregazili kar s 7:2 in sam sem v tej tekmi dal kar 5 efektnih golov. Sličnega podviga nisem več ponovil. To je moj nekakšen »nogometni rekord«, ki mi je pa v prijetnem spominu prav zaradi tega, ker so bili vsi dani goli rezultat moje izredne razigra-

nosti. Vedno sem se nekje na sredini pričel otesati svojih nasprotnikov in sem vodil žogo vse do zaključnega strela na gol. Sicer pa so zame važnejši uspehi Kovinarja, od katerih je brez dvoma priborjeno mesto v slovenski ligi najvažnejše. Prepričan sem, da bomo tudi letos uspeli in se še nadalje obdržali v tej družčini, čeprav naš položaj ni najboljši... Sam čutim, da ne bom mogel več dolgo. Meniskus me precej ovira. Sicer pa raste kader novih talentiranih mladih igralcev in treba se bo sčasoma umakniti...» S temi besedami je zaključil najim pogovor in že odhitel po svojih opravkih.

Ing. Lavrič:

O dosedanjih športnih gradnjah

V l. 1948 se je pričelo urejevati zasilno nogometno igrišče z zasilpavanjem in planiranjem močvirnatega travnika ob cesti proti Šentjurju. Naslednje leto je bilo že urejeno nogometno igrišče. V l. 1950 so bili napravljeni načrti za sedanje garderobe in stanovanje oskrb-

nika, prestavljen daljnovod in po nekaj komisijskih ogledih končno odobren tudi gradbeni načrt. Brez večjih denarnih sredstev, s prostovoljnim delom in v glavnem s staro opeko je bila zgradba garderobe in sanitarnih naprav dograjena 1951. leta. V naslednjem letu so se dela na stavbi nadaljevala z razširitvijo in ureditvijo stanovanja za oskrbnika. V istem letu je bil napeljan vodovod od pekarnice do igrišča in izboljšana kanalizacija na igrišču. Iz leta v leto so se gradbena dela nadaljevala. V l. 1953 je bilo igrišče z buldožerji splanirano, povečano in postavljeno v pravo lego. Po ureditvi nogometnega igrišča so si v podaljšku naslednje leto uredili svoje igrišče še košarkarji in si sami izdelali ter postavili potrebne koše.

Večji porast prebivalstva in vse večje število članstva v Kovinarju pa zahtevata sodobnih športnih naprav. Že postavljena garderoba je postala pretesna in bi jo bilo treba povečati. Tudi na ureditev atletske steze je treba misliti. Šore tudi ne more več dibati brez moderne sodobne telovadnice, ki bi služila zimski vadbi in igralcem namiznega tenisa, kegljači pa že težko čakajo na svoje kegljišče. Za vse te športne panoge in njim ustrezne objekte že imamo pripravljene načrte. Realizacija vseh teh načrtov pa zaenkrat še ni izvedljiva, ker primanjkuje denarnih sredstev. S pridobitvijo novih športnih objektov bosta brez dvoma telesna vzgoja in šport v industrijskih Štorah zavzela tolikšen razmah in obseg, ki ga ta dejavnost po svoji zdravstveni vrednosti v polni meri tudi zasluži.

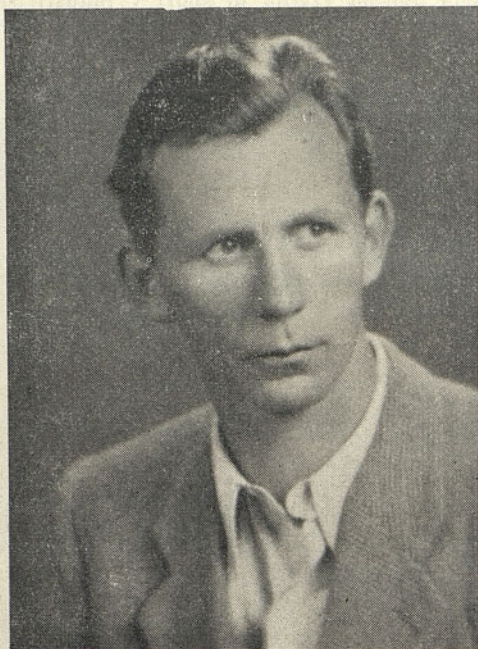
Enajstorica Kovinarja leta 1954 v Ptuj

Anton Franulič:

Bodoče naloge NK Kovinarja

Četrto stoletja se mladina v Štorah ukvarja s športom. Od vseh iger in panog je seveda nogometna igra pritegnila največji krog mladih ljudi. To tradicijo nadaljuje s svojim delom tudi novo osnovani nogometni klub Kovinar.

Naloge, ki stojijo pred nami, pa bodo zahtevale od nas veliko požrtvovalnega dela. Predvsem je naša velika dolžnost nadaljevati s športnimi gradnjami in s tem izboljšati materialne pogoje za razvoj telesne vzgoje in športa. Velike načrte z gradnjo športnega stadiona na Lipi bo treba spraviti v življenje. Štore danes nima zadovoljivih športnih naprav, ima pa preko 1200 mladih šolarjev, dijakov, učencev in vajencev, ki jim je treba nuditi ustrezajoče prostore za njihovo zdravo športno izživiljanje. NK Kovinar se v polni meri zaveda, da

Franulič Anton, predsednik NK Kovinar

bo ustanovitev Partizana v Štorah, društva za telesno vzgojo, ena njegovih največjih nalog. Bogata je bila predvojna tradicija v Štorah tudi v telovadbi, saj z letošnjim letom poteka pravtako 25 let od ustanovitve prvega telovadnega društva. Ustanovitev Partizana pa si težko zamišljamo brez gradnje telovadnice, ki bi bila v našem kraju nujno potrebna, saj celo šolska mladina nima nobenih prostorov za obvezen pouk telesne vzgoje. Zavedamo se, da brez osnovne telesne izobrazbe, ki jo ljudje dobivajo v Partizanu, ne more biti kvalitetnega športa. Prav iz vrst društva za telesno vzgojo bi se moral tudi v našem kraju regrutirati kader sposobnih športnikov. Zato bo naša prvenstvena

naloga ureditev telovadnice, v kateri bi tudi naši športniki lahko smotneje uporabili mrtvo zimsko sezono.

Skrb za pridobivanje novega kadra je pravtako ena naših velikih nalog. Če so v predvojnih Štorah imeli organiziranih preko 200 telovadcev in 70 nogometašev, se danes ne moremo zadovoljiti s številom našega članstva. Vseh aktivnih športnikov je danes v Štorah le okrog 200, kar ne dosega predvojnega števila, pa čeprav se je v železarni število delavstva v primerjavi s pred vojno povečalo kar za 400 %! Pri svojem delu za pridobivanje novega članstva in pri izgradnji novih objektov za telesno vzgojo in šport, ki naj bi bili odmaknjeni od

Moštvo Kovinarja leta 1954 pred nastopom proti Nafti

nehigieničnih prostorov ob cesti in močvirju, ker spadajo v zdrav kraj — na Lipi v centru modernega delavskega naselja, pa računamo na razumevanje in sodelovanje organov oblasti, uprave Železarne, Društva prijateljev mladine in vseh ostalih družbenih organizacij, ki jim je dolžnost skrb za vzgojo mladih pokolenj.

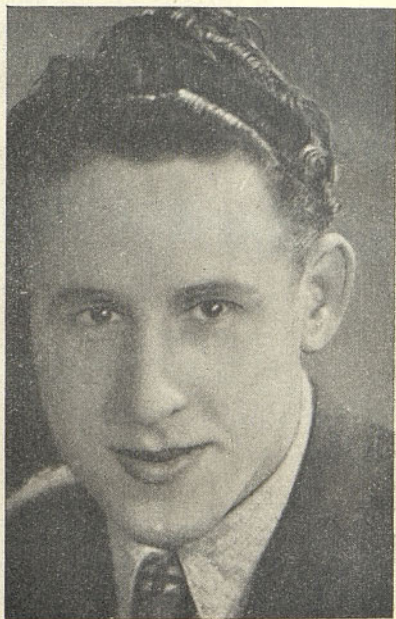
Pri svojem dosedanjem delu nas je preveval zdrav športni nazor — amaterizem v svojem pravem bistvu. Vzgojili smo vrsto dobrih igralcev in državljanov. Naš smoter je tudi v nadalje razvijati športno aktivnost v Štorah na principih amaterizma, vzgajati članstvo preko vadbe in tekmovanj v pravem športnem duhu, ker bomo s tem na najboljši način pomagali ustvarjati socialistično družbo.

Dva »stebra« Kovinarja

Ne želita, da mnogo pišemo o njima. Želela sta tudi, da nista natisnjena v tej zgodovinski knjigi, to pa predvsem ker sta redaktijca te knjige. Vendar ne smemo jih pozabiti in ne smemo mimo teh dveh najbolj požrtvovalnih športnih delavcev, ali bolje povedano dveh »stebrov« štorskega športnega društva. Oba skromna, delavoljna, jih zmiraj vidimo, kako rešujeta velike probleme v društvu, da društvo lahko krmari pravilno svojo pot, katero si je zadalo po osvoboditvi.

Rozman Franc

Ambrož Franjo

Ogromno dela je natrpano na njunih ramenih. Nikoli ne omagata, z voljo in ljubeznijo do društva »garata« iz leta v leto in tako slavita ob tej obletnici tudi svojo povojno obletnico 10 let nepretrganega dela za dvig športne ravni v Storah. Kdo ne bi poznal teh dveh športnih delavcev v Storah? Prav vsi! Saj njiju ne poznamo samo mi in vsa štorovska mladina, njiju pozna skoraj vsa slovenska športna javnost. Vrh svojega ogromnega dela, ki ga opravljata v društvu, sta še povsod agilna po raznih športnih forumih.

Mi vsi jima iskreno čestitamo in jima želimo še nadalje mnogo uspehov pri dviganju mladine in športa v naših železarskih Storah.

Karel Jug:

Padlemu partizanu — športniku v spomin

Kdo ni poznal mladega in vedno nasmejanega fanta iz »Kurje vasi« — Koželja Albina? Že kot mlad dečko se je vključil v telovadno društvo, kjer je bil vnet telovadec. Ko so v Štorah organizirali SK Sočo ga najdemo v družbi sebi enakih, ki so se podili po tratih za okroglo žogo v bližnjih krajih celjskega okraja. Bil je odličen napadalni igralec. Nič manj vnet ni bil za smučarski šport, plavanje in kolesarjenje. Popsod,

KOZELJ ALBIN

kjer se je pojavil, je bil priljubljen in je s svojimi športnimi uspehi ozubjal pozornost. Njegovo športno tovarištvo in družabnost je cenil sleherni njegov prijatelj. Le malo je doživel sončnih in nasmejanih let. Že takoj po prihodu okupatorja je bil zaradi naprednega mišljenja in trdne slovenske zavednosti aretiran in je v letu 1941 preživel kar polne 4 mesece v zaporu v kapucinskem samostanu v Celju. Po zaporu je odšel v službo k železnici, od tam pa je bil kasneje prisilno mobiliziran. Nemška uniforma se mu je upirala in kmalu je našel priliko, da je izkoristil svoj prvi dopust in zlezal iz zelenega oblačila. Odšel je v partizane in je bil vključen v XIII. Bračičevo brigado. Že po treh dneh je izbedel nenabaden podvig. Blizu Sentjurja je bil ob železniški progi sovražni bunker, kjer so Švabi čuvali železniško progo pred akcijami partizanov. V topli poletni noči je tja po polnoči krenil še z dvema fantoma proti bunkerju, v katerem je bilo 6 Švabov. Kako se je prilplazil do bunkerja, uničil postojanko s Švabi vred in zaplenil dragoceno

orožje, ni rad pripovedoval. To je bila njegova prva akcija v partizanih, za katero je kot novinec prejel čin desetarja.

Tam na Dobrovljah je pred prihodom zime ob stalnih borbah z okupatorjem izgubil svoje mlado življenje. Sobražnik je neprenehoma napadal. Borbe so bile izredno ostre in so zahtevale precejšnje število žrtev. Dobro kamufliran se je le nekoliko razgledal izza drevesa in prav v tem trenutku ga je sobražnikova krogla zadela naravnost v glavo in mu pretrgala niti življenja. Le 23 pomladi je učakal, naslednjo, ki bi jo že lahko prebil v svobodi, pa je zamudil za vedno...

Marsikdo od predvojnih štorovskih športnikov ne razveseljuje več s svojimi nastopi navdušenih nogometnih gledalcev. Ko so se po štirih letih vojne zopet veselo zbirali na nogometnem igrišču, marsikoga ni bilo med njimi... Tudi vedno nasmejanega in vedrega Bineta ni bilo več. In ko se danes po 10 letih svobode zopet brezskrbno podi po zelenih tratah naša mladina, je prav, da se spominja svojih velikih vzorov, listih borcev - športnikov, ki so zrasi na štorovskem igrišču in žrtvovali svoja mlada življenja za boljšo bodočnost nas vseh. Generaciji, ki je rasla z njim, bo ostal vedno v svetlem spominu.

Ob svetlem vzoru mladega športnika Koželja Albina naj velja ob teh dneh naš spomin tudi aktivistoma in borceva NOV tov. Ediju Lokošekju in Francu Zoharju, pionirjema starega predvojnega športnega kluba Štore, ki sta padla kot talca pod fašističnimi krogli nemskega okupatorja.

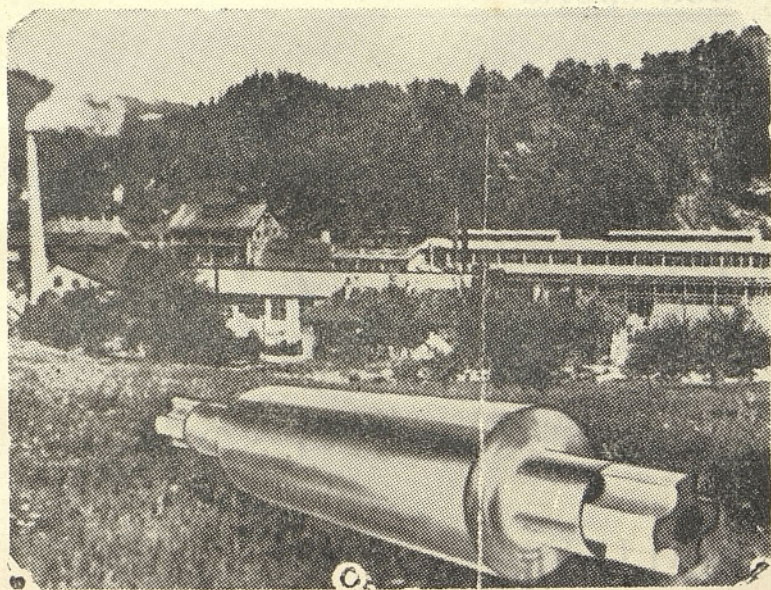
Matej Bor — Vladimir Pavšič:

Nekaj besed za Zbornik športnikov

Da bi vam napisal nekaj besed za vaš zbornik? Kaj naj napišem jaz kot pisatelj za zbornik, ki ga izdajajo športniki?

Kako daleč so že tisti časi, ko sem tam gori na Lipi pribarantal par dobro zakripljenih bukovih smuči in se potem z njimi spustil proti Štoram. Ko pa sem prišel domov, sem kar v nezakurjeni sobi sedel k svojemu »velikemu tekstu« — pustolovski zgodbi po vzorcu Stevensonovega »Otoka zakladov«. Takrat mi je bilo dvanajst ali trinajst let. Leta so tekla — ostal sem v začaranem krogu literature, vendar tudi očarljivega kroga športa nisem docela zapustil. Kar se tega tiče, je v meni še zmerom nekaj tistega Mirkota iz »Kurje vasi«, ki se je vozil po Voglajni s čolnom, katerega sta naredila skupaj s prijateljem Rudijem, skakal na glavo čez Opoški most v lastnem slogu — preko ograje —, plezal po drevesih in večkrat tudi treščil z odlomljeno vejo v roki na tla, zahajal v sokolsko telovadnico sukal veletoč, katerega je pozneje opustil, ker mu je drog posnel dokaj kože z roke, hodil v Kamniške in Julijske z denarjem, ki ga je prislužil na »šamotni« ali »cigluti«, kakor smo rekli, se podil okoli s starim laškimi biciklom iz proe svetoovne vojne, in bil ponosen, da so ga zaradi hitrih nog (proga 100 m) vabili v razne športne klube. Mislim, da je tako prav, saj še vedno velja stari latinski rek, ki nam ga je ubijal profesor Holeček v glavo, da je zdrav duh v zdravem telesu.

Kako je zdaj v Storah, ne vem. Mislim pa, da ima v novih razmerah, ki jih je ustvarila ljudska revolucija, mladina tudi tam ose drugačne pogoje za telesni razvoj, kakor jih je imela prej. Iz napol pozabljenih Stor., ki je zanje vedelo le malo ljudi na Slovenskem, nastaja velik industrijski center z raznimi ustanovami za razvoj duhovne in telesne kulture, o kakršni se nam, ki smo se podili po Storah pred petindvajsetimi ali tridesetimi leti — jih je res že toliko? — še ni sanjalo.

Čestitamo vsem delovnim ljudem industrijskega centra Štor, vsem krajevnim organizacijam, poleg tega pa tudi vsem športnikom in prebivalstvu FLRJ k velikemu prazniku — 10. obletnici osvoboditve.

Ob tej priliki izrekamo iskreno zahvalo Upravnemu odboru Zelezarne Štore za prevzem pokroviteljstva nad športnimi prireditvami Kovinarja v počastitev tega velikega praznika.

Zahvala naj velja tudi vsem ostalim delovnim organizacijam v naši domovini za njihovo razumevanje in naklonjenost, ki so nam jo ob tej priliki izkazali.

Športniki NK Kovinar

Za osvježenje

kod športa

na izletu

poslije treninga

Segestica

VOĆNI SOKOVI

MALINE

KUPINE

NARANČE

ANANASA

Izdal propagandni odbor pri NK Kovinar: Karel Jug, Fr. Rozman,
F. Ambrož. — Tisk Obmurske tiskarne v Murški Soboti.